

Mirgu N

Rašo Kugi

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus, Ohio

AMERIKON, sakoma, at-
ksia Vyriausio Lietuvos Išlai-
svinimo Komiteto penki at-
stovai: Kun. M. Krupavičius,
Agr. B. Gaidžiūnas, M. Avie-
tėnaitė, K. Bielinis ir A. Valuc-
kas. Atstovai parinkti iš vi-
sų Lietuvos partijų. Tauti-
ninkus atstovaus B. Gaid-
žiūnas.

Čia atvykus, delegacija ras
Amerikos katalikus griežtai
nusitarusius neįtraukti kovon
už Lietuvos laisvę visų patrio-
tinių pajėgų. Vieningos Lie-
tuvos atstovai ras nevieningą
Amerikos Lietuviją.

BULGARIJOJE buvo kėsin-
tasi praversti "rinkimus" pana-
šius tiems kokių Maskva pra-
vedė Lietuvoje 1940 metais.

Amerika ir Anglija užpro-
testavo prieš tai — ir Maskva
liovėsi savo planą vykdyti.

Rinkimai bus tikresni ir
demokratiškesni.

Iš šito įvykio Lietuvis gali
pasisemti vilties kad Amerikos
balso Maskva būtų priversta
paklausti jei jis būtų rimtai
tartas Pabaltijo tautų likimą
sprendžiant. Amerikos Lietu-
viai privalo rūpintis kad šis
balsas būtų tartas. Gaila kad
Amerikos Lietuviai nevieningi.

VIENUOLIKTA valanda mu-
ša. Jei iki Taikos konferenci-
jos Amerikos Lietuviai ir pa-
bėgusios Lietuvos atstovai ne-
gaus Amerikoje ir Anglijoje
stiprios paramos savo nepri-
klausomybės reikalams Paba-
ltijje, Lietuva liks neribotam
laikui Sovietų Sąjungos replė-
se.

NE VISI Amerikos Lietuviai
katalikų vadai politiniai žlibi.
I daugelį pasiūlymų Lietuvai
Vaduoti Sąjungai ir Amerikos
Lietuvių Tarybai bendrai veiki-
ti, Sandra atsakydavo: Ne-
galima, nes anie mus "šmei-
žia".

Kaip žemai politiniai nukri-
to šliupo, Drangelio, Sirvydo ir
kitų organizuota partija —
Amerikos Lietuvų Tautinė
Sandra! Visą sprendžia pa-
gal "šmeižtą": jei Sandaros
redaktoriaus nešmeižia tai ir
Paleckis geras, jei "šmeižia"
(kritikuoja kur reikia ir kada
reikia) tai ir Basanavičius nie-
kai!

PABĖGUSIOS Lietuvos žmo-
nos, nei rudos; niekas nevaržo
pradeda gauti Amerikos Lietu-
vių laikraščius. Ir pirmiausia
kas jiems į akis metasi tai
musų žodžio laisvė. Vienas sa-
ko:

"Jokios cenzūros, nei raudon-
nos, nei rudos; niekas nevaržo
čia minties, neverčia slėptis,
gudrauti, meluoti, pataikauti."

Mes Amerikiečiai su šia žo-
džio laisve apsipratę, bet mu-
sų broliai tuojau tą kaip švie-
žią orą pastebi, nes jie laisvės
per 6 metus neturėjo.

Tai brangi laisvė, ir pasau-
lyje tol nebus pastovios taikos
kol ši demokratinė laisvė ne-
bus gyvenimo faktas visur —
ypatingai Maskvoje.

AMERIKOS Lietuvų Tary-
bos atstovai lankėsi Washing-
tone teirautis ten Lietuvos lai-
sės likimo klausimu. Gaila
kad jie teiravosi suskaldytu
balso, bet visgi, tai buvo rei-
kalinga paklausa.

Ne jau Amerika išsižadės At-
lanto Čarterio vien dėlto kad
Rusija jo principų išsižadėjo?

Amerikos Lietuviai netru-
kus patirs Amerikos atsisėni-
mą į Lietuvos klausimą.

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000
Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO AUGUST-RUGP. 31, 1945

(30-ti metai :: 30th year)

Amerikos Karo Jiegos Okupavo Nugalėtą Japoniją

Japonų Notą Gavus

Max Grassli, kairėje, Šveicarijos ministras Washingto-
ne, per kurį ėjo Japonijos ka-
ro baigimo sutikimas, parodo-
ma sveikinasi su Valstybės Se-
kretorium Byrnes, kuriam bu-
vo pridavęs Japonų oficialų su-
tikimą, gautą per Šveicariją.

TRUMAN UŽ LAI- KYMĄ ARMIJOS

Prez. Truman reikalau-
ja kad Kongresas palaiky-
tų ėmimą į kariuomenę vy-
rų tarp 18 ir 25 metų am-
žiaus, persergėdamas kad
Tolimų Rytų (Azijos) pa-
dėtis apima daug pavojų.
Jis persergėjo Kongresą
neskubėti paskelbti baigi-
mės karo stovio, nes tas
žalingai atsileptų į visą
reikalą. Greta pavojų Pa-
cificke, prezidentas sako, ir
karo nualinta Europa su-
siduria su sunkia žiema ir
stoka maisto, kuro ir rubų.
Tose dalyse musų okupaci-
nes jiegos reikalinga laiky-
ti ir toliau, sako Truman.

DeGAULLE SU TRU- MANU SUSITARĖ

Prez. Truman ir Gen.
DeGaulle, po pastorojo at-
silankymo Washingto-
ne, patiekė bendrą pranešimą
kad jie pasiekė pagrindi-
nio susipratimo ir susita-
rimų pokarinio pasaulio
atstatymo klausimuose.
Gen. DeGaulle, Prancu-
zijos laikinos vyriausybės
prezidentas, aplankė Prez.
Roosevelto kapą, padėjo
ant jo vainiką, ir aplankė
kelis kitus Amerikos mies-
tus išvyko į Kanadą.

Amerikos valdžia ėmėsi
griežto nusistatymo prieš
Argentina: pareikalavo pa-
šalinti diktatorių presiden-
tą Farrell.

Bolivijoje, Pietų Ameri-
koj, traukinio nelaimėj už-
mušta 18 pasažierių, trau-
kiniui nuvirtus nuobėgių.

Maskvoj pasirašyta su-
tartis su pačios Maskvos
bernaus Lenkų neva vyriau-
sybe, kuri atidavė veik pu-
sę senos Lenkijos žemių
Rusijai, o sutiko paimti di-
deles dalis Vokiečių valsty-
bės žemių. Tu būdu Len-
kija grudama į Vokiečių
nasrus, ir turės visada ti-
kėtis kad Maskva ją užtar-
tų.

Japonai Nerodo Pasipriešinimo

Gen. MacArthur'o vado-
vaujamos Amerikos karo
jiegos pradėjo įplaukti į
Japoniją laivais ir atskris-
ti lėktuvai Rugsėjo 30,
6-tą valandą ryto, ir užim-
ti plačias sritis sostinės
Tokyo ribose.

Pats Gen. MacArthur at-
skrido lėktuvu kuris nešio-
ja pavadinimą "Bataan"—
tos vietos kurioje Ameri-
kiečiai buvo sumušti Filipi-
nų salose ir iš kur pasisa-
lindamas Gen. MacArthur
pareiškė, "Mes vėl čia su-
grįšim".

Didelės Amerikiečių jie-
gos išsipildamos Japonijo-
je atvyko formaliai perim-
ti Japoniją, okupuoti ją ir
padaryti savo pavaldine.

Japonų formalis pasida-
vimas bus atliktas ant U.
S. karo laivo Missouri, ku-
ris įplaukė į Tokyo įlanką.
Japonų aukštieji karo va-
dai pribus ten nusižėmė,
nugalėti, formaliam atida-
vimui savo ginklų ir atli-
kimui formalumų kokie su-
tuo rišasi.

Tuo tarpu, Amerikos oro
kariuomenė skrenda iš Oki-
nava salos, užpildydama
Japonijos plotus; iš laivų
išlipa marinai ir kariuome-
nė, ir Japonai nuginkluo-
jami.

Karo laivyno bazė prie
Tokyo pasidavė pirmiausia
atplaukusiam Adm. Car-
ney. Japonai niekur jokio
pasipriešinimo nerodo. Ja-
panų išlipimo vietose veik
ir nematyt, randama jų tik
po keliasdešimts, tvarkos
palaikymui.

Sis formalis Japonijos
užėmimas atliekama sulg
plano kurį Gen. MacArthur
su kitais karo vadais pa-
tvarkė prieš keliolika die-
nų atvykusiems į Manila
Japonijos pasiuntiniams.

Su Gen. MacArthuru ir
kitais aukštaisiais Ameri-
kos karo vadais Japonų
nugalėjimo ir pasidavimo
formalumuose dalyvauja ir
Gen. Wainwright, Corre-
gidoro gynėjas, kurį Japo-
nai su didele kariuomene
paėmė nelaisvėn, Filipinų

salas okupuojant karo pra-
džioje.

GEN. MACARTHUR, ne-
kurie spėja, netrukus po
užbaigimo Japonijos oku-
pavimo, pasiliks vyriausiu
Japonijos komandierium
tik trumpą laiką. Po to jis
gryš į Ameriką priimti iš
prezidento ir visos šalies
padėką už jo sumanią va-
dovybę. Vėliau apsigyvens
Virginijoje su šeima ir ra-
šys savo atsiminimus. Jis
yra apie 65 m. amžiaus, iš
šios šalies išvykęs jau de-
vyni metai.

JAPONIJA LABAI SUNAIKINTA

Japonija tapo labai su-
naikinta nuo to kai prasi-
dėjo Amerikos bomberių
atakavimai jos salų.

Užmušta 260,000 žmonių,
iš jų 90,000 žuvo nuo ato-
miškų bombų sprogdimo ant
dviejų miestų.

Sužeista 412,000, iš jų
180,000 nuo atomiškų bom-
bų.

9,200,000 Japonų liko be
pastogės, sunaikinta visi-
kai 2,210,000 namų.

Iš 208 miestų, visiškai
sunaikinta 44, kiti miestai
išlikę tik dalimis.

Japonijai sako grėsia ko-
munizmas jeigu bus spau-
džiama praversti rinkimus
naujos vyriausybės. Ame-
ricos vyriausybė tikisi kad
Maskva kaip tik reikalaus
pašalinti Japonijos impera-
torių. Komunistai jau turi
gatavai suorganizavę savo
laikina valdžią Japonijai,
tik laukia senosios valdžios
sugriovimo.

VALDŽIOS narių tarpe
eina kalbos kad kitą metą
gali būti sumažinti taksai
nuo ineigų šiaip žmonėms ir
bizniam.

Valst. Sekretorius Byr-
nes pakvietė John Foster
Dulles, Republikonų tarp-
tutinį advokatą, pagelbė-
ti rašyti Europai taikos
programą.

Kaip Džiaugtasi Karo Pabaigos Sulaukus

Šis vaizdas parodo karo laivyno bazėje, Tompkinsville,
N. Y., jureivių ir civilių maišytą apvaikščiųjų karo paba-
gos. Vienas joja atvažduodamas Japonų valdovo Hirihito
baltą arkli, kuriuo sako norėjo joti per Tokyo Amerikos Ad-
mirolas Halsey, kuomet Japonai bus nugalėti.

Jiedu Dalyvauja Japonijos Užėmime

Lt. Gen. Jonathan Wainwright parodoma su Gen. Mac-
Arthur'u, kaip jie išrodė Filipinuose prieš Japonų užėmimą
tų salų. Wainwright, kuris gynė Corregidorą ir pateko Ja-
ponų nelaisvėn, dabar surastas Mandžūrijoje. Jis buvo par-
kviestas dalyvauti su Gen. MacArthur'u Japonijos užėmimo
formalumuose.

STALINAS GREITAI SUSITARĖ SU KINIJA

Karui su Japonija bai-
giantis, Stalinas pasiskubi-
no sudaryti su Kinijos val-
dytoju Gen. Kai-šeku su-
tarti sulg kuria Tolesnėji
Mongolija pavesta bolševi-
kams. Maskva nemato da-
bar naudingų su Kinija ei-
ti į karą, ir Kinus komu-
nistus pasiryžus laikinai
sudrausti.

Rusai sutinka pasitrau-
kti iš Mandžūrijos ir užlei-
sti ją Kinijai, ir, panašiai
kaip padarė su Lietuva, pa-
žadėjo nesikišti į Kinijos
vidaus reikalus. (Tas vie-
nas pažadas jau reiškia
piktus Maskvos tikslus.)

Kai-šek matomai prisi-
ims į valdžią ir komunistų
atstovus.

Savų keliu, Rusų kariuo-
menės užgrobinėja Kurilų
salas ir užėmė visą Sakha-
liną.

AMERIKOS karo laivyno
vadovybė praneša kad karo
lakunų mokyme užsimušė
įvairiose nelaimėse su lėk-
tuvais 855 studentai, moky-
tojai ir kiti darbuojant laku-
nų paruošime nuo Gruodžio
7, 1941.

Australijoje sąjunginin-
kai turėjo priruošę nuodin-
gų dujų panaudoti prieš
Japonus jeigu jie būtų du-
jas naudoję. Tos dujos da-
bar išdumpuojamos į ju-
ras.

Amerikos karo nuosto-
liai iki pereinęs savaitės
pasiekė 1,070,819 užmu-
tais, sužeistais, dingusiais
be žinios, ir nelaisviais.
Užmuštų laivyne ir armi-
joje siekia 252,885. Iš su-
žeistų tam tikri skaičiai
mirs per ilgą laiką.

EUROPA PAVESTA STALINUI

Dabar kai panaikinta ka-
ro meto cenzura, paaiški
kad Jaltoje ir Potsdame
Europa beveik tapo atiduota
Stalinui ir Sovietų Rusi-
jai.

Prez. Truman rupinosi
tik apsaugoti Amerikos in-
teresus tolimoje Azijoje,
kur Japonus nugalėjo, bet
kur visai greta Japonijos
tuno pasalinga Rusija su
savo planais sukomunistint
Aziją. Kinijoje komuniz-
mas yra didžiausia kliūtis
tos šalies valdytoji Chiang
Kai-šekui. Sovietai užima
Mandžuriją, kuri buvo ne-
va pažadėta Kinijai.

Ant ko Amerika remsis
Azijoje, norėdama ją ap-
saugoti nuo komunizmo, ir
kodel rūpintis ginti nuo
komunizmo Aziją, kuomet
kulturingą Europą pavedė
bolševikų sunaikinimui?

Amerikos karui tapo iš-
dirbtas dar vienas naujas
super-lėktuvas bomberis,
kuris gali skristi į didelius
tolius, iš pat Amerikos že-
myno, pasiekti Aziją, Paci-
fiko salas ir visą Atlantiką.
Prie to išdirbtą naujos
raketos kurios bus trau-
kiamos į reikalingas vietas
jų išsprogdimui jeigu ten
rasis šilumos, šviesos arba
metalo.

15 užmušta. Prancu-
zijoje, prie Nice, susprogu-
s amunicijos trokui užmušta
15 asmenų, iš jų 13 Vokie-
čių belaisvių.

IŠ ŠVEICARIJOS atsisa-
ko gryžti į Rusiją 450 so-
vietų piliečių nežiurint iš
Maskvos įsakymo kad jie
gryžtų. Jie daugumoje yra
Musulmanai ir Stalino tau-
tiečiai Gruzinais.

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

DARBAI

Amerikos karo darbų va-
dovybė paskelbia pardavi-
mą 252 valdžios pinigais
išstatytų dirbtuvių visoje
šalyje, kurios išstatyti at-
siejo \$1,500,000,000.

Kas nori gali pirkti arba
nuomoti ir tėti jose dar-
bus. Jas galima gauti vi-
siškai pigiai.

Detroito didelę Willow
Run lėktuvų dirbtuvę kuri
anksti užsidarė, dera pirk-
ti laivų išdirbėjas Henry J.
Kaiser ir Joseph W. Fra-
zer.

Panaikinta dar daugiau
suvaržymų ant išdirbimo
įvairių reikmenų namams,
ir tų reikmenų tuoj pradės
atsirasti pardavimui. Pa-
naikinta ir draudimas pri-
statyti į namus pirkinis,
kas per karo laiką nebuvo
daroma.

Šių metų Kalėdoms bus
jau gatavų visokių-viso-
kiausių dalykų, taip kad
Santa Klaus turės sunkiai
dirbti pristatydamas Kalė-
dines dovanas laiku.

Valdžia atėmė visus ko-
kie tik buvo varžymus au-
tomobilių gamybai. Pata-
rė tik priimti į darbus iš
karo grįžtančius vyrus, o
jaunimui 16-17 metų ber-
niukams ir mergaitėms pa-
tarė iš dirbtuvių gryžti į
mokyklas.

Amerikos biznio žmonių
grupė ragina kad valdžia
duotų darbininkams liku-
siems be darbo paramą iš-
vykti kitur darbo įieškoti,
arba persikelti ten kur yra
darbų.

Prez. Truman paskelbė
užbaigimą valdžios kontro-
liavimo dirbtuvių, kuriose
del streikų reikėjo palaiky-
ti tvarką ir vartyti butinus
karo darbus.

Visuomenei valdžia pata-
ria laikyti, nepamesti ra-
tion knygelę su žaliais žen-
klukais. Jie vėliau naudo-
sis gavimui mėsos.

Užmušta 33. Barbados
saloj, Britų Vakarų Indijo-
se, trokas vežantis darbi-
ninkus nugriuvo nuo kran-
to ir 33 darbininkai liko
užmušti.

Graikijoje, bolševikai pa-
reikalavo kad iš ten būtų
ištraukta Britų kariuome-
nė, esą ji neduodanti pa-
tiems susitvarkyti. Komu-
nistai pripažysta kad tada
ten kiltų revoliucija, jie
kėsintys užgriebti valdžią.

Graikijos komunistai iš-
platinio plakatus kuriuose
smerkia Prez. Trumaną ir
Britų valdžios vadus del
laikymo šalyje tvarkos ir
neleidimo raudoniesiems
raudoniesiems siausti.

Vokietijoje bolševikų už-
imtoje srityje, komunistai
nori sudaryti partiją iš mi-
lijono komunistų narių.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

STREIKAI

Pereitą savaitę Pittsburgho distrikte streikavo 10 angliakasyklų, kurios tulos streikuoją dar ir dabar. Angliakasi; skaičius tuose streikuose siekė per 4,000.

Unijos vadai sako, darbininkai streikuoją dėl nuovargio ir stokos gero maisto, jie įsiekė mažiausių progų gauti pasilsį ir neina dirbti.

Streikuoją 1800 darbininkų Oliver Iron and Steel Co.

Taipgi pereitos savaitės pabaigoje nedirbo Creighton stiklo dirbtuvės 3000 darbininkų.

Baigėsi 11 savaičių streikas Combustion Engineering Co. 600 darbininkų Monongahela dirbtuvėje.

MAUDANTIS REIKIA

SAUGOTI KELNES

Tulas Joseph Dudas, iš Hazelwood, Rugs. 1 nuėjo upėn pasimaudyti, palikdamas ant kranto savo rubus; kadangi arti jo namų yra krūmų ir gana saugi vieta upėje, jis nuėjo į vandenį visai nuogas. Neužilgo jis patėmijo kad du berniškai pagrobė jo kelnes ir bėga. Dar blogiau buvo kad kelnų kišenėje jis turėjo \$500 pinigų ir \$50 vertės laikrodėlį. Vaikai su jo kelnėmis taip ir dingo.

ŠVENTĖ

Pirmą kartą į kelis metus Pittsburghe beveik visos dirbtuvės šventė Darbo Dieną ir darbininkai galėjo būti namie, nebuvo raginami dirbti tie kurie turi darbus.

Užsidarė ir kasyklos ir plieno dirbtuvės ir darbininkai pasinaudojo veik trijų dienų pasilsiu.

Buvo uždarytos miesto, apskrities ir federalinės valdžios įstaigos per šventes.

STATYS DIRBTUVĖ

Allegheny Ludlum Steel Corp. rengiasi statyti naują didelę plieno dirbtuvę (rolling mill) prie West Leeburg, ir prie to statys modernią tyrimų laboratoriją Brackenbridge priemiestyje.

Tiedu nauji projektai apima penkių milijonų dolarių sumą, kurią ta kompanija turėjo numaćius praleisti po karo.

DAUG PIENO

Pieno produkcija Pensylvanijos ukėse šymet lipa į naują aukštą rekordą, kaip skelbia valstijos agrikultūros sekretorius.

1942 metais buvo pasiekta rekordinis kiekis pieno kuomet buvo gauta apie 2,336,000,000 kvortos. Šymet numatyta pieno kiekis bus 5 nuosimćiais didesnis už 1942 m.

PINIGAI BEDARBIAIMS

Pensylvanija dabartiniams laikui turi suvirš 600 milijonų dolarių bedarbėms atlyginimų fondę, atlyginimui darbininkams per tą laikotarpį kokis nustatytas atlyginimams mokėti jei darbininkas netenka darbo.

Daugybė darbininkų dabar jau gauna atlyginimus likę be darbo, iki dirbtuvės persikeis į pokarinių reikmenų gaminią.

•KRIAUSĖS (gruščios) yra vienos iš geriausių dalykų darymui mielių.

Parsiduoda 2 Farmos

Sena 40 akrų farma, murinis 6 kamb. namas, elektra, 5 karvės, arklys, pyrtai ir įrankiai. Kita 24 akrų paukščių ir daržovių farma. Gražioji vietoj, prie gero kelio, 3 mailės nuo Caro miesto. Klauskit informacijų: (37)

J. DERMEITIS R. 3, Box 208 CARO, Mich.

MIRĖ A. B. STRIMAITIS

A. B. Strimaitis

Dirvos Redakcija gavo nuo SLA sekretoriaus Dr. M. J. Vinićo sekanćio turinio telegramą:

Anicetas B. Strimaitis mirė savo namuose, Woodhaven, N. Y., antradienio vakare, Rugsėjo 4, 9 valandą.

Pašarvotas iki Rugsėjo 7 Garšvos Laidotuvių name, iš kur išvežtas palaidoti į Mahanoy City, Pa.

Velionis buvo veiklus ankstyvos Lietuvių išeivijos narys, ir per eilę metų buvo SLA centro sekretorium. Mirė sulaukęs virš 70 metų amžiaus.

Pastarų keliolikos metų bėgyje vadovavo Lietuvos Atstatymo Bendrovės likučius ir užsiėmė namų pardavimu iki jo sveikata tarnavo. Paliko žmoną ir dukterį.

Kadangi jis paėjo iš Pensylvanijos, ten dirbo angliakasyklose ir pradėjo ten visuomeninę savo darbuotę, jis ir laidojamas Pensylvanijoje. Iš Lietuvos atvyko virš 50 metų atgal.

GAUNA UZVILKTAS

ALGAS

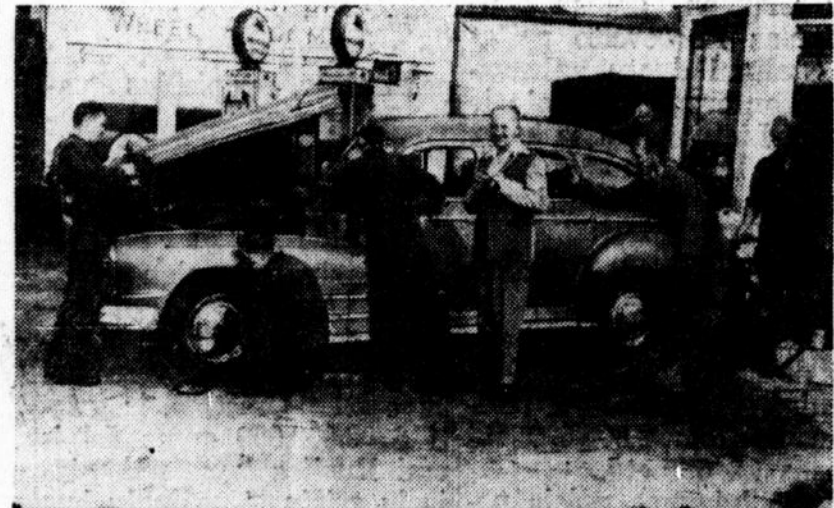
SCRANTON, Pa. — Kietos anglies darbininkai Pensylvanijoje gauna apie du milijonus dolarių užvilkų atlyginimų už darbą sulgy naujos sutarties su unija pasirašytos pereitą pavasarį. Kiekvienam angliakasiui išpuola po apie \$30 tų užvilkų atlyginimų.

Kareivių Šeimos Gaus Atlyginimus

Karo Departamento vadovybė kurios žinioje yra teikimas atlyginimų kareivių šeimoms ir jų išlaikomiems asmenims, praneša kad atlyginimus mokės po senovei, nors karo baigėsi, iki tol kol kareivis nebus paliuosnotas iš aktyvės tarnybos.

•VOKIETIJOJE tam tikrose girose medžiai liko menkos vertės rastams ar lentoms gaminti dėl to kad juose liko labai daug pieno skeveldrų ir trupinių.

Senai Nematytas Patarnavimas Automobilistams

Šis vaizdas parodo kaip karui pasibaigus ir gasolino racionavimui išnykus, automobilistas sustojęs gasolino stotyje gauna patarnavimą gasolino ir jo automobiliui suteikiama apžiūrėjimas, apvalymas, ko per kelis metus nebuvo gaunama.

Detroit, Mich., Naujienos

WATERBURY, CT.

Paskutinis Piknikas!

Didelį pikniką rengia Conn. Lietuviams Waterburio Lietuvių Vaizbos Butas ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos 9-tas skyrius kitą sekmadienį, Rugsėjo 16 d., Linden Parke, Union City, Conn.

Piknika pradžia bus 12 val. dienos. Vieta visiems žinoma ir mėgiama. Piknikas bus su įdomiu programmu, su šokiais ir pamarginimais.

Kviečia visus Komisija.

\$1,000,000 KARO BONŲ VIENA DIENA!

Lieut. Michael D. Smith (ponos Colney brolio) pardavė karo bonų už vieną milijoną dolarių vieną dieną. Štai kaip Lietuviai darbuojasi.

Michael D. Smith yra lieutenantas State police, taipgi jis yra čempionas šautuvų, yra pataikęs į "bull's eye" 297 kartus ir 300 šuvių.

ANSONIA, CT.

KOKS ŽMOGUS — TOKIA JO KALBA

Rugs. 25, ALT skyriaus susirinkimas įvyko parapijos salėje. Nors buvo neskaitylingas, bet įdomus ir kartu nuostabus. Buvo plačiai apkalbėta ir nusitarė bendrai darbuotis draubių vajui ir išrinko tam rūpintis komisiją. Taipgi nutarė surengti tarybos vardu vakarienę, kuri įvyks trumpoje ateityje. Tas viskas pagirtina.

Bet kas daugiausia mus nustebino tai štai. Kiek man suprantama Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius visuomet darbavomės bepartijviai, tāt pasisekė mums sukelti kelis dolarius, kurie randasi skyriaus išde. Štai kilo pageidavimas paskirti kelis dolarius Lietuvos reikalams. Buvo formaliai nutarta pasiųsti dalį pinigų ALT centrui. Toliau kilo pareiškimas, kadangi vietinis Tarybos skyrius visuomet darbuojasi bepartijviskai, ar nebūtų galima pasiųsti kelis dolarius LVS centrui, kadangi jie plačiai dirba už Lietuvos laisvę.

Kaip tik skyriaus pirm. S. Bujenauškas išgirdo paminint LVS vardą, rodos kad tam žmogui kas užsėdė: kaip pradėjo burnoti, buk LVS neturėję teisės siųsti delegatus į San Francisco, ta galėjo atlikti ir Washington; jie neturėjo teisės užpirti mišias už Lietuvą, ir tt. ir tt. Anot jo, LVS yra niekas kitas kaip tik "svolačiai". Štai tau Ansonijos inteligento išsireiškimas. Nebūtų nuostabu jei paprastas žmogus taip pasakytų, bet p. Bujenauškas, turintis šioi-toki miesto darbų ir visuomet garsią esąs Ansonijos Lietuvių "lyderiu", tik tiek išmano.

Ar tai garbė mums Ansoniečiai? Ar mes galim girtis tokiais lyderiais kurie niekšiskai vadina tuos žmones kurie dirba iš širdies mūsų tėvynės labui?

Vis tik atsirado tokių tam-suolių kurie savo "lyderiui" net paplojo.... Nėra padvyto įeigu p. Bujenauškas nepritaria kokiai organizacijai arba jos veikėjams, bet labai žemai pasirodė nupuoless vartojimu tokių išsireiškimų apie žmones kuriems jis toli negali prilygti. Kur jo žmoniškumas?

Prisiminus Misisjos delegatų dalyvavimą San Francisco konferencijoje, jų ten nuveiktus darbus, ir užprašymą pamaldų už Lietuvą, didesniams Lietuvų tautos nelaimėms išaiškinti Amerikos visuomenei, prie ko galima prilygti tokį žmogų kuris anuos veikėjas smerkia? Ponas Bujenauškas mairyt pritaria tai panelei kuri persistačius save ištikima Lietuvaite, bėgiojo pas San Francisco arkivyskupą protestuodama kad mišias už Lietuvą ne-lyktytų? Kokia jusų sąžinė?

Ar nors vienas doras žmogus gali pasidžiaugti jusų elgesiu ir jusų plepalais?

Bendrai Ansonijos Lietuviai yra nuširdus žmonės ir geri patriotai, daug pasidarbavę Amerikos karo pergalės reikaluose bei pastangose kovoti už Lietuvos nepriklausomybę, bet štai išgirdus (kaip jie save vadina lyderiu) tokius nešvarius burnojimus, visiškai atima norą ką nors bendro turėti su tais žmonėmis.

O. Čepinskienė.

ANTRAS LVS PIKNIKAS

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-tas skyrius turės antrą savo gegužinę - pikniką sekmadienį, Rugsėjo-Sept. 23, Birutės Darže. Gegužinėje bus užtektinai valgių ir gėrimų, puiki muzika šokiams. Parupinta trys įžangos prizai. Bus šiaip pamarginimai, žaislai.

Rengimo komisija susideda iš mūsų smarkių vyrų: Viktoras Petrikas, Juozas Gužauskas ir Augustas Rinkunas.

KARIŲ RĖMĖJŲ PIKNIKAS

Šį sekmadienį, Rugs. 9 dieną, įvyksta Lietuvių Karių Rėmėjų piknikas, Beechnut Grove parke. Šis piknikas tikimės bus pasekmingiausias iš visų, nes čia visų Lietuvių pareiga remti savo karius, ypatingai nukentėjusius kare. Lietuviai jau įsitikinę kad reikia tokie darbai remti ir juos remia.

LIETUVISKAS RADIO PUSVALANDIS

Jau labai greitai išgarsime Amerikos Lietuvių Radio Balso Detroito radio programus. Šiuo laiku darbas varomas pirmyn ir tariamasi su radio stotimi apie patogaus laiko paskyrimą Lietuviams. Mums Lietuviams kaip darbo žmoniems reikalinga tokia valanda kada galėtume iš darbo sugrįžę vesti radio programą. Nebaiejojame kad viskas išeis gerai.

Aukos radio programo rėmimui kasdien plaukia ir jau siekia arti \$700. Dainininkai irgi ruošiasi stropiai. Jau pasizadėjo dainuoti Marijona Galienienė. Su jos dainavimu mes galime visur pasirodyti ir pasididijuoti. Kiti geri dainininkai irgi jau pasizadėjo dalyvauti šiuose programuose. Dar čia bus ir surprizų.

Radio steigėjai yra stipriai suorganizuoti. Suaukotas kapitalas gerai prižiūrimas. Kurie dar neprisidėjo, duokit savo auką Lietuviskų radio programų parėmimui.

Rep.

Michigan Catholic laikraštis

talpina aprašymą tulos Eileen Short, kuri išgyveno Lenkijoje pastarus devynis metus. Ji iš Lenkijos išvažiavo šių metų Kovo mėnesį, todėl gerai patyrė visą bolševikų elgesį Lenkijoje, kas atitinka ir kitiems bolševikų užimtiems kraštams.

Su tikyba ir bažnyčiomis bolševikai kovoja sekanciai: bažnyčioms pirmiausia užkrauna aukštus takus, kuriuos turi sumokėti bažnyčias lankantieji parapijiečiai. Kadangi bolševikų tvarkoje žmonės pinigų neturi tai ir takų negali valdžiai sumokėti. Bolševikų komisarai tada bažnyčias uždaro paskelbdami kad žmonės jų nenori.

Rašytoja tame laikraštyje pažymi ir tą labai žinomą žiaurų faktą: visi bolševikų neistikimi žmonės gaudomi, žudomi arba ištremiami. Visus ir kitas šalis išbėgusius nuo bolševikų žmones jie apšaukia išdavikais, o tuos kurie sugrįžta suimėnėja ir įkalina arba deportuoja į Sibirą. Ji tikrina kad po Rusais žmonių likimas yra aršesnis negu buvo po Vokietiais. Tik komunistai gauna maistą, kiti visi gali badu mirti, negauna nei darbo nei maisto. Atėmimas iš ukinių žemių ir padalinimas smulkiais gabalais apsunkino žemdirbių pragyvenimą ir jie turi badauti.

Už mažiausį pasipriešinimą, atvykę gaujos enkavedistų atlieka baudimo darbą išnaikindamos ištisus kaimus.

Namas su Daržu

Kampinis 9 kamb. namas, su elektra, toiletu; virštinė, tvartai, didelis sodas, darže yra bulvių ir kitokių daržovių, geras uogynas; miestelis namas; daug vietos žuvalimui, medžioklei; darbas kasyklose. Black Water Falls 13 mailių atstu. Kaina \$2,000. Pardavimo priežastis ligą šeimoje. Su namu eis rakandai ir įrengimai. (3)

MIKE GRIGAS, DAVIS, W. VA. Box 316

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue

Waterbury, Conn.

Dirba ir Ukėje

Phoenix, Arizona, viena departmetinė kompanija užlaiko ir ukę kurios darbininkai dirba ir toje ukėje, ir kompanija savo krautuvėse mieste parduoda ukės produktus. Vaizde matosi vienas departmetinės krautuvės patarnautojų lėšina vištas toje ukėje.

Karo Dirbtuvių Mašinų Metamos Lauk

Dešimtį paskirų žemės plotų užverčiama karo reikmenų dirbimo mašinomis ir įrankiais kurie dabar jau liko nereikalingi, kai visos didžiosios Detroito automobilių dirbtuvės šoko į darbą gaminti automobilius ir jiems reikmenis.

Tie plotai kur tos mašinos verčiamos sudaro apie 320 akrų žemės ukę, ir tai savo tos mašinos nesutylps.

Iki nebus iš dirbtuvių išgabenta tos valdžios mašinos nebus galima pradėti kitų darbų. Sako, ims apie tris mėnesius laiko iki dirbtuvės bus išvalytos nuo tų jau nereikalingų padargų ir mašinų.

KAIP BOLŠEVIKAI UŽDARO BAŽNYČIAS

Michigan Catholic laikraštis

talpina aprašymą tulos Eileen Short, kuri išgyveno Lenkijoje pastarus devynis metus. Ji iš Lenkijos išvažiavo šių metų Kovo mėnesį, todėl gerai patyrė visą bolševikų elgesį Lenkijoje, kas atitinka ir kitiems bolševikų užimtiems kraštams.

Su tikyba ir bažnyčiomis bolševikai kovoja sekanciai: bažnyčioms pirmiausia užkrauna aukštus takus, kuriuos turi sumokėti bažnyčias lankantieji parapijiečiai. Kadangi bolševikų tvarkoje žmonės pinigų neturi tai ir takų negali valdžiai sumokėti. Bolševikų komisarai tada bažnyčias uždaro paskelbdami kad žmonės jų nenori.

Rašytoja tame laikraštyje pažymi ir tą labai žinomą žiaurų faktą: visi bolševikų neistikimi žmonės gaudomi, žudomi arba ištremiami. Visus ir kitas šalis išbėgusius nuo bolševikų žmones jie apšaukia išdavikais, o tuos kurie sugrįžta suimėnėja ir įkalina arba deportuoja į Sibirą. Ji tikrina kad po Rusais žmonių likimas yra aršesnis negu buvo po Vokietiais. Tik komunistai gauna maistą, kiti visi gali badu mirti, negauna nei darbo nei maisto. Atėmimas iš ukinių žemių ir padalinimas smulkiais gabalais apsunkino žemdirbių pragyvenimą ir jie turi badauti.

Už mažiausį pasipriešinimą, atvykę gaujos enkavedistų atlieka baudimo darbą išnaikindamos ištisus kaimus.

Namas su Daržu

Kampinis 9 kamb. namas, su elektra, toiletu; virštinė, tvartai, didelis sodas, darže yra bulvių ir kitokių daržovių, geras uogynas; miestelis namas; daug vietos žuvalimui, medžioklei; darbas kasyklose. Black Water Falls 13 mailių atstu. Kaina \$2,000. Pardavimo priežastis ligą šeimoje. Su namu eis rakandai ir įrengimai. (3)

MIKE GRIGAS, DAVIS, W. VA. Box 316

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

VIŲ LIETUVIŲ MIRĖ 14,300 IŠEIVIAI

Su šiame numeryje paduodamais mirusių Lietuvių vardais, mirusių skaičius skelbiame šiame skyriuje pasiekė jau 14,300 nuo Vasario mėn., 1937 metų, kada čia pradėta mirusių išeivių Lietuvių vardai žymėti.

KERIS Pranas, 69 metų, mirė Liepos 31, Chicagoj. (Mažėikių ap. Akmenės p. Paslikių k.) Amerikoj išgyveno 38 m. JAKAVIČIUS Vladas, mirė 25 Liepos, Cambridge, Mass. (iš Šiaulių par.) Amerikoj išgyveno 42 metus. JALMOKAITĖ Anelė, 22 metų, mirė Liepos 27., Dorchester, Mass.

ŽALIONIENĖ Mikalina, 65 m. mirė Liepos 20, New York. (Seinų ap. Mikyčių k.) ABACIAUSKIENĖ Petronėlė, mirė Liepos 15, Philadelphia, Pa.

POCIUS Juozas, pusamžis, mirė Liepos 31, Chicagoj. (Vai-guvos p. Šiaulių ap.) Amerikoj išgyveno 42 metus.

TRUMPULIS Stasys, pusamžis, mirė Liepos 29, Chicagoj. (Telsių ap. Nerindaičių par.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

KAVALIAUSKAS Stasys, 59 m., mirė Geg. 13, Buenos Aires, Argentinoj. (Šakių aps. Altoniškų k.)

KAUNIETIS Antanas, 58 m., mirė Liepos 13, Hartford, Conn. (Kavarsko p. Dauginčių k.)

BERNOTAVIČIUS Juozas, 72 m., mirė Liepos 28, Maspeth, N. Y. (Amerikoj išgyveno 52 metus).

KRIKŠCIUNAS Ignas, mirė 24 Liepos, Nanticoke, Pa. (Amerikoj išgyveno 57 m.)

BENDERIS Mykolas, mirė 28 Liepos, Hanover Township, Pa.

SERIS Jonas, 71 m., mirė Liepos 15, Shenandoah, Pa. (Pelekonų k. Trakų ap.)

KLUONIS Pranas, 59 m., mirė Liepos 3, Grand Rapids, Mich. (Šakių ap. Gudlaukių kaimo.)

JAUDEGIS Adomas, 69 m. mirė Liepos 6, Kulpmont, Pa. (Marijampolės ap. Utos k.)

MATUZEVIČIENĖ Elžbieta, 83 m., mirė Liepos 21, Kenosha, Wis.

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amėndmentais, 30 puslapių knygelė, prisiųsim visiškai dovani tiems kurie užrašys Lietuvių Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytojus ir prisiųs \$2.00 su nurodymu kam Lietuvių Naujienas siuntinėti, minima knygelė prisiųsim jums visiškai dovani už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJIENOS 332 N. 6th St. Philadelphia 6 Pa.

PAJIESKAU Oną Tamuly-niutę, iš Pošnios k., Slabady par. Gyveno DuBois, Pa. Prašau atsisausti.

Rožė Mažiškaitė-Meškunienė 1279 E. 60 St. Cleveland 3, O.

BARUNAS Dominikas, 70 m., mirė Liepos 30, Philadelphia, Pa. (Klovainių p. Žvirgždžių k.)

MOCKUS Mykolas, seno amž., mirė Rugs. 9, Chicagoj. LUKOSEVIČIUS Jonas, pusamžis, mirė Rugs. 11, Chicagoj. (Vilniaus ap.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

KALEDA Juozas, mirė Rugs. 4 d., Brooklyn, N. Y.

ATKOČAITYTĖ Rožė, 24 m., mirė Rugs. 8., Nashua, N. H. STANKEVIČIUS Dominikas, mirė Liepos 25, DuBois, Pa. Amerikoj išgyveno 45 m. KEMEŽIENĖ Agnetė, mirė 1 Rugs., Inkerman, Pa.

LAUKEVIČIUS Andrius, mirė Rugs. 3, Wilkes-Barre, Pa. RUGIENIUS Mykolas, mirė 5 Rugs., Pittston, Pa.

MAŽUTIS Jokubas, mirė Liepos 14, Philadelphia, Pa.

Paskirtas Naujoms Telefono Pareigoms

Leroy E. Lattin

Leroy E. Lattin, iš Clevelando, išrinktas vice-prezidentu ir generaliu vėlėju The Ohio Bell Telephone Company's šiaurietinės srities, pastarame kompanijos direktorių susirinkime Clevelande.

Mr. Lattin užima vietą John A. Greene, iš Clevelando, kuris tapo paskirtas į operuojančio vice-prezidento poziciją, kaip neseniai paskelbta.

The Ohio Bell šiaurietinė sritis kuri bus Mr. Lattin žinioje, apima sritis Cleveland, Akron, Youngstown, Canton, Massillon, Alliance, Painesville, Ravenna, Kent, Salem ir artimas teritorijas.

James Milford, N. Y., Rugs. 21, 1896, Mr. Lattin baigė Milford mokyklą ir lankė Valparaiso Universitetą, Indiana valstijoje. Pereitame I pasauliniame kare tarnavo baigė antro leitenanto laipsnį.

Jis įstojo telefono būzin Kovo mėnesį, 1920, prie Northwestern Bell Telephone Company, Omaha, Nebraska, ir palengva kaip aukštyn pasiekdamas inžinieriaus laipsnį. Lapkričio m. 1927, pristėjo prie The Ohio Bell Telephone Company Clevelande komercinio tyrinėjimo inžinieriaus pareigoms ir palengva kilo iki pasiekė dabartinę vietą.

KAIP ATNAUJINT DIRVA

Kaip tik jusų prenumėrata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esamą Dirvos voką ir atnaujinkite kortelę, įdėkit \$2 popierinius ir įrašę savo pilną adresą, išsiųskit, užlipinę ant voko už 3c pasto ženklėli.

DIRVA 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Furnace MONCRIEF

Teikia Juras PILNIAUSI Sildymo Patarnavimą Telefonuokit Savo MONCRIEF Pardavėjui

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirėngę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikalingos visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniegius (fare-monus) ir Apdraudos Agentūra.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate 6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilkim!

Nesileiskime Užmigdomi

PAGRYSTAS NERIMAS GERŲ LIETUVIŲ ŠIRDYSE

Iš bolševikų užimtų kraštų kartkarėmis mus pasiekiančios žinios rodo kad enkavedistų šėlimas juose yra pasiekęs iki šiol negirdėtą laipsnį. Sąryšyje su tuo kiekvienas blaivus žmogus prieina išvados kad bolševikų kamuojamos tautos, ypač mažosios, neišvengiamai turės žūti, jei enkavedistų tautų naikinimo darbas nebus arčiau ateityje sustabdytas. Daugelyje mūsų laikraščių šiuo klausimu įvairiomis progomis tilpo eilė straipsnių, akivaizdžiai nupiešančių padėties baisumą ir raginančių Lietuviską visuomenę griebtis energingų žygių Amerikos vyriausybės intervencijai Lietuvos naudai išgauti. Paskutinis tokių raginimų buvo p. Stulpino įvairiuose laikraščiuose neseniai pasirodęs straipsnis.

IR TRIJULĖS "SSSS"

Deja, ši pagrysta Amerikos Lietuvų visuomenės nerimą nežinia kokiais sumetimais nori nuslopinti Amerikos Lietuvų Tarybos trijulė. Gryžęs iš Vašingtono, Amerikos Lietuvų Tarybos egzekutyvus komitetas jau nebe pirmą kartą pareiškė kad nuogastauti nesą ko, nes Amerikos vyriausybės nusistatymas Lietuvos atžvilgiu nesą pakitęs (žiūr. Rugp. 28 d. Draugų ir Naujienas). Aišku, kol Vašingtone tebeveikia Lietuvos pasiuntinybė, tol, mažų mažiausiai išoriniai, Amerikos vyriausybės nusistatymas Lietuvos atžvilgiu yra tas pats. Lygia greta betgi faktas lieka faktas kad jei dabartinė padėtis Lietuvoje pasitęs dar bent metus, mažų mažiausiai bent 50% Lietuvos gyventojų bus nebelietuviai, o iš Sovietų Sąjungos importuoti Rusai bei kiti svetimieji, ir apie 20-30% visų Lietuvų bus jau savo kaulus pakloję Sibiro tyruose ir Uralo miškuose.

Išgilinus į šią baisią realybę, Lietuvos pasiuntinybės ir konsulatų egzistencija šioje srityje tebus labai maža pagunda: mirusiųjų ir nužudytųjų jau nebeatgaivinsi, o sovietiską šiu-pinį iš Lietuvos sunkiai beiskraustysi. Šito akivaizdoje, prieš kurį laiką Dirvoje ir Amerikos Lietuvių telpės pagaidavimas kad Prezidentas Trumanas dabar įvykdytų velionies Prezidento Roosevelto Lietuvų tautai duotą laisvės pažadą, buvo giliai protingas ir butinai reikalingas žygis. Juk yra, aišku kad Lietuvos pasiuntinybės simbolinio pripažinimo šiandien jau nebeužtenka. *Conditio sine qua non* šiandien yra tikras, realus Lietuvos valstybės atkurimas, jos suvereninių organų atstatymas ir Lietuviškos (ne bolševikiškos, a la Paleckio) vyriausybės į Lietuvą sugrąžinimas.

BENT MES ATSIMINKIME TEISINGUMŲ PAZEIDIMĄ

Bolševikų kariuomenės ir enkavedistų buvimas Lietuvoje, karui jau senai pasibaigus, ne tik yra visai nereikalingas, bet ir patiems elementariausiems tarptautinėms teisės dėsniams priešingas dalykas. Lygiu būdu yra nusižengimas tarptautinei teisei ir tai kad tuo tarpu kai Vokiečių karo nusikaltėliai atiduoti į teisingumo rankas, bolševikų karo nusikaltėliai kaip niekur nieko nebuvę sau vaikšto laisvi ir net traktu-

jami didvyriais. Teisės įžėdimas, pagaliau gludi ir vengimas užsiminti apie tai kad bolševikų padaryti neutralioms ir prieš-Vokiškai nusistatusioms valstybėms nuostoliai — tada kai Hitleris ir Stalinas buvo sąjungininkai ar tada kai išvadavimo obalsiu prisidengus bet tikrovėje pasaulinės komunistinės revoliucijos programą vykdanči, raudonoji armija antrą kartą užgrobė eilę Europos valstybių — būtų atlyginti. Visa tai bent mes, Lietuviai turėtume atsiminti.

Tenepraeina nei vieno mitingo, nei vieno susirinkimo kad mes nesuredaguotume ir nepasiųstume kongreso atstovams senatoriams, gubernatoriams ir pagaliau, pačiam Jungtinių Valstybių prezidentui memorandumų, reikalaujančių greito ir galutinio raudonosios armijos ir enkavedistų iškraustymo iš Lietuvos. Jeigu Amerikos Lietuvų Taryba ir toliau tebesilaikys nuomonės kad geriausia yra "ssss" politika, tarsi žinai. Tačiau tas jos impotentiškas "ssss" nebeprivalo toliau varžyti tikrose Lietuviskose krutišose verdančio nerimo. Ir nebesuvaržys!

ŠNIPINĖJIMAS — GERA "SSSS" PORA

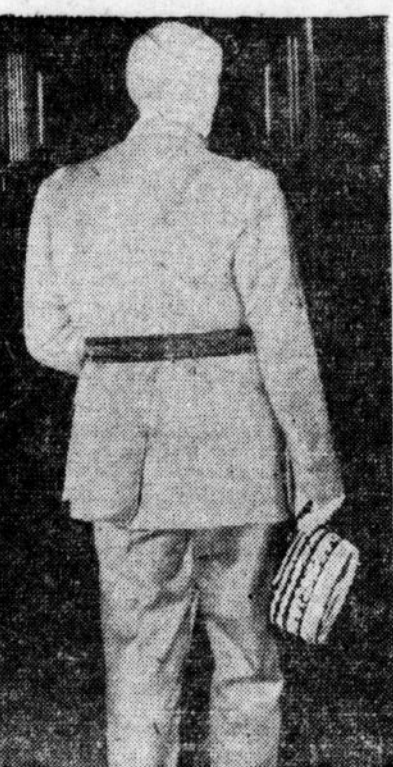
Tačiau aukščiau minėta politika nėra vienintelė mūsų garbiosios trijulės žymė. Gillai paskendę savo partinio kromelio rukuose, kai kurie tos trijulės nariai ir kitaip "pasizymi". Rugpjūčio 24 d. Vienybėje buvo paduota žinutė pranešanti kad pas mus galinti atvykti Lietuvų delegacija iš Europos. Toje žinutėje samainingai buvo praleistos atvykti besirengiančiųjų pavardės kad nereikalingu garsinimusi nebūtų apsunkintas pats atvykimas. Tačiau "Naujienų" redaktorius, iššnipinėjęs ne jam rašyto laiško turinį, o jo paskelbė eilę pavardžių. Ir tai ne bendros informacijos tikslu, o tikslu įgelti žinomam tautininkų veikėjui advokatui Nemickui. Kaip, girdi, p. Nemickas išdrįsęs prašyti kad Amerikos Lietuvų tautininkai pasirūpintų kad ir tautininkų atstovas, kurs yra projektuojamos delegacijos narys, gautų leidimą atvykti į šią šalį.

Kas gi tame prašyme blogo? Juk p. Nemickas nesiulo trukdyti kieno nors atvažiavimo čionai. Priešingai, jis teprašo padėti čionai atvažiuoti vienam savo ideologijos draugų. O jei jis nepasitiki p. Grigaičiu ir jo "ssss" politikos pasekėjais ir įtaria kad jie gali pakišti koją tautininkų atstovui, nieko tame nėra nepaprasta. P. Grigaitis p. Nemickui prikiša kažin kokį išsiokimą, bet tikrovėje išsiokėliu yra pats p. Grigaitis. Juk p. Nemickas rašė tik laišką ir tai ne spaudai, o p. Grigaitis, iššnipinėjęs ne jam rašyto laiško turinį, ir neatsiklausęs p. Nemicko, jį ištrauką paskelbė Naujienose (žiūr. Naujienų Rugp. 28d. num.). Tipingas p. Grigaičio moralės pavyzdys!

DRĄSIAI IR ATVIRAI

Tačiau leiskime p. Grigaičiui ramiai sau šnipinėti ir šnypsti "ssss", kiek tik jam įteigos leidžia, o patys pagal išgales dirbime Lietuvos išlaisvinimui. Atsiminkime kad, kai maždaug prieš pusę metų Amerikos Lie-

Petai Eina iš Teismo

Maršalas Henri Petain, buvęs Prancūzijos vyriausybės galva po išsikėlimo Vichy, parodoma išlydimas iš teismo salės po jo nuteisimo.

tuvių Misija Vašingtone ryškio-mis spalvomis 70-čiai kongreso atstovų ir senatorių išdėstė Lietuvos bylą, kai jos vadovybė atsilankė pas tuometinį vice-prezidentą Trumaną ir kai pačiame Amerikos Jungtinių Valstybių Kongrese pačių kongreso narių ir senatorių iniciatyva suskambėjo Lietuvą ginančios kalbos, mes sakėme kad visa tai tėra pradžia. Amerikos Lietuvų Misijos dalyvavimas San Francisco konferencijoje, iškilnių Misijos dalyvavimas San Francisco katedroje atlaikytos paimdros už Lietuvą, Misijos pirmininko didžioje Amerikos spaudoje tilpę įžanginiai straipsniai apie Lietuvą, buvo graži tasą.

Bolševikų spaudos dukimas ir jos piktis į Misiją nukreipti puolimai yra įrodymas kad Misijos darbas buvo efektingas.

Tačiau šiandien mes stovime didesnių uždavinių akivaizdoje. Šiandien mes turime išjudinti šios šalies vyriausybę į akciją kad Europoje bolševikų įvestai tyronijai būtų padarytas galas ir kad visoms valstybėms šio karo išdavoje žadėta laisvė tikrai būtų suteikta. Ta proga atsiminkime kad drąsiųjų ir pasitikinčiųjų yra rytojūs. Rytojūs lygiu būdu yra ir neteisinių bausmės diena. Žiūrėkime kad Lietuvų žudynės ir kankinimai Lietuvoje, Urale ir Sibire neliktų nenubausti. Drąsiai ir atvirai dėstykite šio karo bėgyje Lietuvai padarytą skriaudą — drąsiai ir atvirai reikalaukite jos atitaisymo. Šiandien labiau negu bent kada kitados yra laikas veikti.

Julius Smetona.

APLINK PASAULI Į KELIAS DIENAS

Keliavimas oru po šio karo tiek bus praplėstas ir patobulintas, su naujaisiais ir smarčiausiais lėktuvais, kad į palyginamai trumpą laiką bus galima apskristi visą pasaulį.

Tik keliolika metų atgal oro pionieriai su aukojimu gyvas, čiu darė ilgo skridimo rekordus. Dabar skridimas liko jau visiškai saugus, ir oro pasažierių nelaimių buna mažiau negu atsitinka automobilistams.

Pan-American Airways ruošia lėktuvų liniją kuri gabens pasažierius rundinai aplink visą žemę, žinoma, su sutojimai nužymėtuose miestuose ir šalyse.

Naujas Svarbus Darbas LVS Skyriams ir Nariams

LVS VĖL PIRMUTINĖ SVARBIAME IR BUTINAME ŽYGYJE

Kiti LVS Centro Valdybos Pranešimai Seks Toliau (Taipgi — žiūrėkit LVS Pranešimą 4-me puslapyje)

Štai didelė naujiena Lietuvai ir prenumeratas.

Vaduoti Sąjungos skyriams ir jų nariams darbuotojams, bei Amerikos Lietuvų visuomenei:

Jūsų organizacija, kuri savo veikimo laikotarpiu tiek reikalingus raštus apie Lietuvą Angliškoje kalboje, kuri rengė seimus, misijas, siuntė delegacijas, rašė Amerikos spaudoje Lietuvos bylą keliant ir supažindinant Amerikos visuomenę su Lietuva, dabar permatė butiną reikalą ir atskleisti patiems Amerikos Lietuviams, tiems kurie susirūpinę savo tėvynės Lietuvos laisve ir nepriklausomybe, tą baisią-juodą uždaną kuri iškėlė slėpė nuo mūsų tikras žinias ir faktus apie tai kas dėjosi Lietuvoje nuo to laiko kai ten bolševikai įsibrovė suardė Lietuvos gyvenimą ir pavergė Lietuvą, iki pat pereinimo rudens, kuomet vėl į Lietuvą sugrįžo tie patys teroristai-okupantai, tikslą jau pasivergti ant visados.

LVS susisieks ir susitarė su iš Lietuvos pabėgusiais buvusių žymiausių žurnalais laikraštininkais, kurie tapo užprašyti ir parašė tą žymų veikalą apie Lietuvos okupacijas ir viską kas Lietuvoje iki šiol dėjosi.

Knyga yra kurinys ne vieno bet keletos asmenų, pabėgusių į paskiras Europos dalis, taigi jos įdomumas bus nepaprastas ir turinys bei faktai grynai ir tikri, nes vienas kitam tie rašytojai neduos taip sakant "meluoti".

Knyga bus didelė, tarp 300 ir 350 puslapių, paveiksluota. Tą knygą LVS leidžia prenumeratos keliu, primant aukas, prenumeratas ir kitokią paramą jos išleidimui.

LVS skyriai, pavieniai nariai ir šiaip visuomenės veikėjai uoliai prisidėjo prie išplatavimo "Timeless Lithuania" ir "Lithuania Under the Sickle and Hammer".

Mes jaučiame kad patiekiant Lietuviską knygą apie Lietuvą kiekvienas geras Amerikos Lietuvis norės ją įsigyti, paremti jos išleidimą ir tuomi pastumėti LVS akciją už Lietuvos laisvę toliau.

AUKOS IR UŽSAKYMAI JAU PRIIMAMA

Kas duos smulkias aukas, jų vardai bus įtelpinti knygoje, bet tik už stambesnes aukas ar prenumeratą bus duodama viena knyga ar daugiau, ir tų prenumeratorių vardai taip pat tilps knygoje.

Kadangi knyga leidžiama Lietuviskai, prenumeratorių ir aukotojų vardai tilps pačioje knygoje, užpakalyje (ne paskirame priede, kaip daryta leidžiant "Timeless Lithuania").

Platinimas tos knygos Amerikos Lietuvų tarpe bus mūsų visų prisidėjimas kovai prieš komunizmo plitimą Amerikoje, prieš visą tą bolševistinį piktą kuris plinta visur kitur pasaulyje, ir gali užklupti mus čia, jeigu su juo nekovosim.

LVS skyriai esanti plačioje Amerikoje, ir LVS pavieniai rėmėjai, stokitės į darbą: pradėkit rinkti šiai knygai aukas

Juozas V. Valickas
Dirvos Atstovas Rytuose
Prenumeratams, Skelbimams
390 Walnut Street
NEWARK 5, N. J.

Mūsų Naujas žygis Kovai prieš Komunizmą Amerikoje —
Patiekimas Lietuviams Visų Faktų kaip Bolševikai ir Naziai Lietuvą ir Mūsų Žmones Terioja.

pilną vyro ar moteris vardą, pavardę ir adresą ir kiek pinigų duota, kad neįvyktų jokio susimaišymo.

Aukas gali siųsti ir kiekvienas Lietuvis ar Lietuvė tiesiog į LVS centrą, su savo pilnu vardu ir adresu, ir tame lai-

ke prašoma daugiau nieko nerašyti kaip tik užsakymą šios knygos ir kokią auką siunčia.

Visais reikalais rašykite:

LVS CENTRAS

6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

KNYGA IŠLEISTA ANGLIŠKOJE KALBOJE

'Kaip Jie Mus Sušaudė' \$1

1 knyga

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

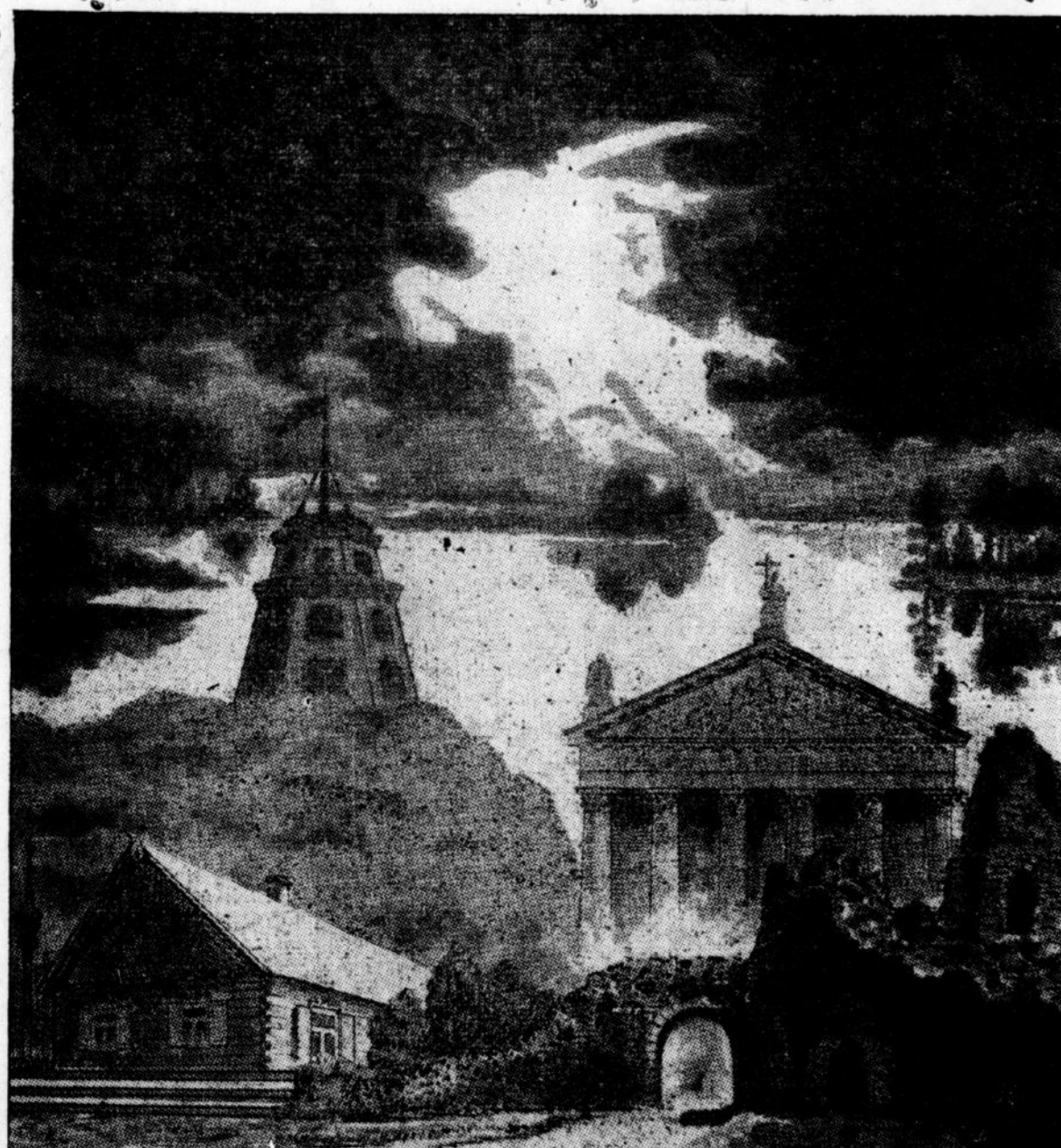
(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

Užsakymus siųskit cash pinigais arba čekiais, ir tuoj gausit savo knygas.

KNYGA ANGLIŠKOJE KALBOJE

KAINA \$3.00

TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J.C. NOREM

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spaudintas trim spalvomis.)

Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskit savo užsakymą!

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalams.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

L.V.S. Pranešimas Visuomenei

Per penkis metus Lietuva buvo nuo mūsų atskirta juodu, paslaptingu šydu; už kurio ėjosi baisiausia mūsų tautos tragedija. Amerikos Lietuviai nori visos teisybės — nori patirti visus Lietuvos žmonių pergyvenimus po bolševikais ir po naziais — norėjo ir laukė tų žinių išgirsti iš pačių Lietuvos žmonių kurie tas basenybes patys pergyveno — ir štai pagaliau tas troškimas įsikūnija — Amerikos Lietuvių visuomenei padaroma proga apie tą viską paskaityti —

Lietuvai Vaduoti Sąjunga Leidžia Amerikos Lietuviams

Didelę Lietuvų kalboje Knygą

APIE

Bolševikų ir Nazių Teroristines OKUPACIJAS LIETUVOS

Knyga paveiksluota, apie 350 pusl. didumo

SVARBU ĮSITĖMYTI KAD ŠI SVARBŲ VEIKALĄ PARASĖ

Lietuvos Tremtiniai-Pabėgėliai

Parasė ne vienas, ne du, bet visa eilė žymiausių Lietuvos žurnalistų-laikraštininkų, kurie Lietuvoje užėmė vietas prie svarbių laikraščių. Parasė tie žurnalistai kurie Lietuvoje gyveno per pirmą bolševikų okupaciją, kurie buvo enkavedistų suimti ir uždaryti kalėjimuose, nespėti išvežti iš Lietuvos — kuriuos bolševikai (taip kaip Pulk. Petraitis) kankino, bet visus nespėjo užkankinti. Kurie išsislapstė nuo bolševikų, ir kurie sulaukė kitos, taip pat lygiai žiaurios teroristinės nazių okupacijos — kurie slapstėsi, dirbo Lietuvos požemyje, kovojo prieš naujus pavergėjus ir kurie, arba Vokiečių sugauti tapo ištremti Vokietijon, arba patys išbėgo į Vakarų Europą — kaip galėjo ir kur galėjo, kada atėjo antru kartu bolševikai Lietuvą okupuoti.

Veikalas apima ne tik išlaikinių Lietuvos priešų žygius, bet ir nekurių pačios Lietuvos žmonių elgesius tame sąmišyje kuris apsireiškė pajutus bolševikus ateinant Lietuvą okupuoti. Aprašo Lietuvos Prezidento pasišalinimą iš Lietuvos ir tt. ir tt.

NUOSTABUS SKAITYMAS — TEISYBĖ PACIAME SAVO NUOGUME -- PLIKI FAKTAI, KARTI TEISYBĖ

Aukotojų, Prenumeratorių ir Rėmėjų Vardai Tilps Knygoje

Ši istorinė knyga leidžiama prenumeratos ir aukų keliu, taigi visuomenė prašoma prisidėti prie jos išleidimo parėmimo. Kviečiami visi knygų mėgėjai, veikėjai, profesionalai, draugijos, kuopos siųsti savo prenumeratas ir aukas. Visų kurie prisidės su kokia nors auka, vardai bus įspaudyti pačioje knygoje (ne priede, bet tiesiog knygoje), atminčiai visų jūsų kurie dirbat už Lietuvos laisvę šiuo visu laikotarpiu. Stambesni aukotojai gaus daugiau negu vieną knygą, ir galės jas padovanoti savo artimiems draugams, giminėms, kad ir jie galėtų apsipažinti su veikalo turiniu.

Aukas ir užsakymus siųskit, įdėję pinigų ir aiškiai įrašę savo pilną vardą, adresą ir kiek pinigų siunčiat:

LVS. CENTRAS

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

LIETUVIO STUDENTO LAIŠKAS IŠ PRANCUZIJOS

Jonas L. Kasmauskas, Roslindale, Mass., gavė sekančio turinio laišką nuo Lietuvos pabėgėlio:

Tamsta negalite išdumoti kokį didelį džiaugsmą man suteikė toks kilnus jūsų žygis: vakar visai netikėtai apturėjau iš tamstos 50 dolerių pašalpos. Man truksta žodžių išreikšti mano jausmams ir jums padėkoti. Man atrodo kad aš nesu vertas jūsų dovanos, dar ir delto kad aš nesu nei pažįstamas, nei giminė. Jūs man atsakėt anksčiau už visus ir mane sušelpėt pirmiau už giminės.

Ištikro, šiandien, kada žmogus žudo žmogų, ir dar jį kankina pikčiau už laukinį žvėrį, gera širdis ir labdaringas žygis spindi skaisčiau negu žvaigždės tamsią naktį.

Jūsų dovana ne tik mane materialiai parėmė, mat čia pragyvenimas dabar taip sunkus, viskas brangu, visko trūksta. Del pragyvenimo brangumo aš negalėjau šiais metais važiuoti Paryžiun aukštųjų mokslių baigti ir gauti daktaro laipsnį. Manau kad ši rudenį pragyvenimas kiek atpigs ir kad aš galėsiu pabaigti savo mokslus. Taigi jūsų dovana ne tik mane parėmė, bet ji mane dvasiškai sušildė ir atgaivino.

Aš bijojau ne tik dėl savo, savo krašto, bet ir viso pasaulio ateities. Karas Europoje pasibaigė, bet jo pėdsakai pasiliko, ir tie pėdsakai gili, nes jie įsispaudė žmonių jausmuose. Laimėti taiką ir ramybę bus daug sunkiau ir tai truks daug ilgiau negu tęsėsi karas. Žmonės daug iškentė skausmo, bėdų ir vargo, daug neteisybės. Jų širdys dabar pilnos apmaudo, neapykantos, pagiežos.

Prancuzai šiandien nebesusikalba su Prancuzais; brolis kovoja prieš broį, giminė prieš giminę. Niekas nenori taikos ir meilės nei paragauti. Teisingai sako patarlė: Keno burna karti tam ir medus nesaldus. O šiandien visame pasaulyje burnos apkarčiusios, pilnos tulžies. Visi neramūs dėl rytojaus.

Tokia tai Europos padangė šiuo metu. Be to aš esu čia vienas Lietuvis, gyvenu kaip pustelninkas. Iš namų vis dar neturiu jokių žinių. Lindna del dabarties, ilgų naujų, geresnio, šviesesnio rytojaus.

Šiomis dienomis ir labai aplinkiniiais keliais per vieną pažįstamą Lietuvį studentą Paryžiuje sužinojau kad mano namiškiai Lietuvoje buvo gyvi ir sveiki pereinę metų pradžioje. Man buvo maloni ir tokia žinia, nes aš jau daugiau keturi metai kaip apie juos nieko negirdėjau. Bet aš dabar esu iš naujo neramus, kadangi paskutiniai karo veiksmai labai daug nuostolių padarė mano tėviškėj, mat, frontas žemaičiuose buvo kelis mėnesius užsistovėjęs. O mušėsi ten ne saujelė kareivių, bet ištisos armijos. Prieš pat Rusų paskutinį puolimą Vokiečiai įjavus laukuose iškėlė, o visus gyventojus, 30 kilometrų pločio zonoje, išvarė toliau.

Naujas bolševikų puolimas buvo didelė staigmena, ir uki-

ninkai kurie bėgo į Vokietiją buvo fronto užklupti ir daugumoje tik per plauką išsigelbėjo.

Galų gale, jų daugumas taip ir liko Prusuose arba Silezijoje ir iš ten jau nesijudino. Taigi po tokių žinių aš labai neramus dėl savo namiškių. Jie tikriausia buvo priversti bėgti viską pametę, nes frontas ir paskui dideli mušiai kaip tik ėjo netoli mūsų namų.

Kaltinėnų miestelis, kurs randasi apie 15 kilometrų nuo mūsų sodybos, per vieną savaitę perėjo šešis kartus iš rankų į rankas, iš Vokiečių Rusams, iš Rusų Vokiečiams, ir tt.

Raseiniuose ištisa Vokiečių armija atkakliai gynėsi net šešias savaites. Laikėsi, matyt, palei Dubysą. Hitleris tą armiją net buvo pagyręs už jos atkaklumą savo didžiajame kasdieniniame karo veiksmų pranešime.

Bijau kad mano tėviškėje neliko akmens ant akmenų, o kas atsitiko su mano tėvais, broliais, seserimis, giminėmis ir visais kitais tik vienas Dievas žino. Mano tėvelis dabar jau gana senas, apie 70 metų amžiaus; bėgti, dangintis, gėbėtis tokiaime amžiuje ir tokiose sąlygose jam turėjo būti tikras vargas. Jei jie išliko gyvi, lieka klausimas kaip jie praleido šią žiemą, kuri buvo labai šalta.

A. R.

KONSULŲ DIENA DUTCHESS APSK. PARODOJE

Dutchess County Paroda, New Yorko valstijoje, minėjo 100 metų jubiliejų nuo tos apskrities įsteigimo. Jos rengėjai ta proga pakvietė visų valstybių Konsulus New Yorke, aplankyti parodą Rhinebeck, N.Y., ir paskelbė Rugpjūčio 30 Konsulų Dieną.

Dalyvavo apie 40 konsulų, tarp jų ir Lietuvos Generalinis Konsulas Jonas Budrys.

Poughkeepsie gelžkelio stotyje konsulai buvo sutikti to miesto mayoro ir Parodos Komiteto. Automobiliais visi nuvyko į Hyde Park, kur pasisveikino su poniu F. D. Rooseveltiene ir atidavė pagarbą mirusiam Valstybės Prezidentui, papuodami jo kapą gėlėmis. Iš ten vyko apžiūrėti Parodos.

Apžiūrint Parodą mūsų Konsului p. Budriui buvo ir maloni staigmena.

International Business Machine Corp. skyriuje Konsulams buvo pademonstruotos dvi naujausios rašomos mašinės, operuojamos nors ir po senovei panelių-mašininkų, bet elektros pagalba su įvairiausiais patobulinimais. Pv., laišakai gali būti rašomi iškart su 20 kopijų. Demonstravo tas mašinas dvi panelės, žinoma, parinktos konkurso keliu.

Išsiūrėjęs į panelių veidus G. Konsulas priėjo arčiau ir paklausė: Ar jūs negalėtumet man tą paaiškinti Lietuviškai?

Panelės net pašoko. Atsipeikėjusios pasakė savo pavardes: Stella ir Mary Pajunaitės, iš Cleveland, Ohio, jau aštuoni mėnesiai dirbančios šioje kompanijoje.

SULYG žinių iš Šveicarijos, Šveicarų vyriausybė pastaru laikų uždraudė platinimą plakatų kuriuos išleido propagandos tikslais Sovietų Unijos Draugai. Tuose plakatuose Lietuva buvo perstatoma kaip dalis Sovietų Unijos.

KOMUNISTAI nepraleidžia jokių progų nevarę savo judėjimo. Jie Londone šaukia pasaulio jaunimo suvažiavimą, į kurį ir Amerikoje agitatoriai rengia delegatus. Amerikoje i komunistų jaunimo judėjimą įtraukta ir tam tikros religinės grupės ir net YMCA.

Laimėjo už Rašymą

Elizabeth M. Howard, parašius savo pirmą novelę, "Before the Sun Goes Down", laimėjo iš knygų leidėjų ir filmų kompanijos net \$145,000. Jos apysaka apima 1880 metų mažo miestelio įvykius.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KELIAS Į PILNĄ PERGALE

Naujo laikotarpio pradžia

PREZIDENTAS Truman atėjo į valdžią nepalyginamo svarbumo momentu. Todėl tolimesnė jo prezidentavimo eiga duoda jam į rankas progą pasidaryti žymiausiu dvidešimto amžiaus vyru. Tolimesnė eiga, nes tai „kas įvyko iki šiol“ — Vokietijos ir Japonijos nugalėjimas ir net atominės bombos pagaminimas — buvo ne jo, bet jo pirmtakų kelerių metų darbo rezultatas. Bet dabar, kai užsibrėžti tikslai yra pasiekti, tolimesnė pasaulio istorijos eiga jau didžia dalimi priklauso ne nuo pirmtakų parengtų planų, bet nuo paties Prezidento Trumano. Nuo dabar ant jo pečių gulia neįsipažinti atsakomybė, nes jo galioje yra išgelbėti pasaulį ar palikti jį nesibaigiančiame merdėjime.

Liudna gaida Prezidento Trumano kalboje

Prezidento Trumano V-J dienos kalboje yra vienas charakteringas bruožas, kurį, be abejo, pastebėjo kiekvienas, bet į kurį gal teisingai labai nedaugelis: joje nebuvo to linksmumo kursorių, ypač natūralus dalykas galutinės pergalės atveju. Ne. Joje teryškėjo dekingumas Visagaliui už Jo suteiktą Amerikos ginklų palaimą ir susirūpinimas ateitimi. Lygiu būdu iš jo kalbos dvelkė didelės pasitikėjimo Amerika: jos medžiaginė galia ir, ypatingai, jos moralinių stiprumu. Prezidentas lyg ir norėjo pasakyti kad nuo šiol pasaulio likimas Amerikos rankose. Neginčijama tiesa, tačiau nei vieno didžiųjų Amerikos vyrų iki šiol įsakmiai neadeklaruota. Perarti, mat, stovi pasaulio likimo nusprendimo sąvoka nuo pasaulio dominavimo sąvokos. O kadangi Amerikos tradicija vengė vengia bent kokio dominavimo tai nei vienas didysis Amerikietis nedrįsta užsiminti apie tai kad Amerika yra pasaulio likimo lėmėja. Ir net Prezidento Trumano kalboje šitos sąvokos tepatikiama tolimesnė aluzija: „Dievas mums padės sulaukti šios pergalės dienos. Su Jo pagalba ateinančiuose metuose mes pasiekime ramybės ir gerovės sau ir visam pasauliui“.

Didžioji dilemma

Amerika nesiekia ir nenori pasaulio dominavimo. Tačiau šiandien ji stovi didelės dilemos kryžkelėje: jei ne ji tai kas kitas dominuos pasaulyje. Ir tuo tarpu kai Amerikos dominavimas yra kelias į laisvę, to „kito“ dominavimas yra amžina ir baisi vergovė. Greta to, didžioji Europos dalis ir gal but didžioji Azijos dalis Amerikos dominavimą šiandien laikytų laime, idealu.

Šitokių būdu mes prieiname didžiausią priešybę: siekdamas pasaulio dominavimo, atseit, valdžios primetimo kitoms tautoms, Amerika virstų visuotine išlaisvintoja. Gi atsakydama tos viso pasaulio valdžios siekiui, Amerika nusmerktų visą pasaulį vergūvėn. Turint galvoje tas dvi galimybes, nesunku suprasti kodėl Prezidento Trumano kalba dvelkė liudnumu ir neišpasakytos, milžiniškos atsakomybės pajautimu. Neveltui savo kalboje jis kelsis sykius laukėsi Visagaliu nugalbės: joks žmogus dar nėra stovėjęs prieš tokį didelį uždavinį prieš kokį šiandien stovi Prezidentas Truman.

Atominė bomba ir laisvieji sąjungininkai

TRUMANO kalboje nėra nei sykių paminėta kurios nors sąjungininkės valstybės vardas. Jisai tenkinasi bendru sąjungininkų paminėjimu. Tačiau charakteringa kad, kalbėdamas apie laisvės principus, del kurio, Amerika kovojus ir kurie Ameriką padarę stipriausia valstybe pasaulyje, Prezidentas čia pat užsimena apie atominę bombą. Ta proga jis pabrėžia: „Laisva tauta su laisvais sąjungininkais, kurie galėjo išstobulinti atominę bombą, galės tą patį įgudimą, tą pačią energiją ir tą patį ryžtingumą parodyti ir visoms busimoms klijutims nugalėti“.

Kas gi yra tie laisvi sąjungininkai kurie Amerikiečiams padėjo išstobulinti atominę bombą? Anglai ir Kanadiečiai. Rusai prie atominės bombos išradimo niekuo nepridėjo. O jeigu ir būtų prisidėję tai visvien jie nėra laisvi, o Stalino ir jo enkadevistų klijos pavergti žmonės. Bene delto Prezidentas Truman įterpė žodį „laisvi“, o nepasakė tiesiog „sąjungininkai“. Gi atominės bombos sugretinimas su laisve lyg ir bylotė byloja kad ta baisioji bomba gali būti pavartota laisvės apgyminui ir galutiniam jos priešų sutriuškinimui įgyvendinti.

Lenino išpėjimas

Jei šitokia būtų tikroji Trumano kalbos prasmė tai Stalino viešpatavimas būtų jau visai neilgas. Jo nuolaidos Bulgarijoje — atidedant rinkimus, ir Mandžurijoje, sutinkant su Kinijos condominium'u — rodo kad jis pats jau savo galia per daug nepasitiki. Dar keletą tokių spustelėjimų, ir Stalino valdžia ir pačioje Rusijoje susvyruos. Tat Lenino išpėjimas kad „Karas komunizma pagimdė, karas jis ir pražudys“, kuriuo jis norėjo savo palikuonis sudrausti nuo maišymosi į karą, dar gali pasirodyti teisingu.

Paskutinė klijutis

Komunizmo išnykimas laikotarpyje kuriame padaryta tiesiog neįtikėtinos techninės pažangos, būtų visai logiškas dalykas: jis žymėtų dvasinį atgimimą, atseit, techninė pažanga sutaptų su pažanga dvasinėje srityje. Vokiečiai ir Japonai buvo dvasinio atgimimo klijutis. Šiandien jie jau nugalėti, ir vienintelė klijutis bėra Rusai. Ne Rusai kaip tauta, bet Rusai kaip komunizmo simbolis. Panaikinus ir tą klijutį, žmonijos dvasia liktų laisva. Ir tada, didžiųjų technikos ir mokslo lai-

KOKIE BUS AUTO-MOBILIAI 1947 METAIS

Jau daroma spėjimai kad automobiliai 1947 metų modelių turės stiklinius viršus, nekurie turės inžinuos užpakalyje. Inžinai bus mažesni bet turės daugiau jėgos. Sėdynės galima bus pastumti pirmyn ir atgal, pakelti aukštyn ar nuolaukti žemyn.

Turės švirkščius kurie tuoj nuoplaus automobilį kaip tik jis bus aptaškytas. Turės su savim smėlio barstytuos atsitikime slidumo.

Prie visų keturių ratų bus įtaisyti „jacks“ pakėlimui ratų atsitikime reikalo pakeisti padangas. Jie veiks tik paspaudus sagutę.

Prie to turės visokių kitokių prietaisų ir naujenybių.

RIMTESNĖ Amerikos spauda pati pasako kad mažai kurie šios šalies žurnalai nepasiduoda svetimai propagandai vesti už pinigų. Tie kurie iš jų nėra pasidavę turėtų ne tik pasakyti kad jie nėra tame kalyje, bet įrodyti savo nesutepimą savo nagų svetimų valstybių pinigais.

Per pustrėčių metų svetimos valstybės šio karo metu praleido Suv. Valstijose 13 milijonų dolarių, kiek tai yra žinoma. O kiek dar slapta atliktą visokių „tepinimų“.

Chicago Daily Tribune pastebi kad ši šalis pergyvena didžiausią organizuotos propagandos periodą kokį kada istorija matė. Laikraščiai, žurnalai, radio, filmos, vieši kalbėjimai ir net bažnyčios paversta propagandos įnagiais.

Laikraščiai, sako Tribune, yra arba be nugarkaulių arba taip apkrauti kad patys neturi savo redakcinės linijos, jie pavedė redakcinę pareigą ir liniją vesti kolumnistams kurie parsamdo savo pažiūras už tiek tai į dieną.

JAPONIJOS IMPERIJA SUGRIUVO

Sovietų Turėtų Buti Sekanti

Japonija, pradėdant Kinijos užkariavimu ir Amerikos bei kitų valstybių salų užgrovimu Pacifike, per trumpą laiką tapo imperija su 3,000,000 ketvirtinių mylių plotu ir 500,000,000 gyventojų. Ji pralaimėjus šį karą sumažinama iki 148,000 ketvirtinių mylių ir 75 milijonų gyventojų.

Visai sunaikinta Hitlerio užkariauta Europa ir Vokietija, už nepasidavimą laikui, paversti išblaškyta ir suplėšyta tauta ir sukarpyta valstybė. Ir Vokietijų valstybė, kuomet bus atsteigta, tebus apie 75 milijonų gyventojų.

Be kas pasauliui teks daryti su kita, pasakiškai išdidėjusia valstybe — Sovietų Sąjunga, kurią kitos didės valstybės, lyg proto netekusios, augino, didino, stiprino, ir išplėtė į didžiausią šių dienų imperiją?

Sovietų Sąjunga, sudėtinė iš eilės tautų valstybė, šio karo pabaigoje pasigrobė dar apie 700,000 ketvirtinių mylių žemių plotu ir paverė apie 120,000,000 kitų tautų žmonijai.

Viskas tas jai leista padaryti tik vienu metų tėgyje, 1944 metais, kuomet pradėjo atmušti Vokietius ir įsiveržti Europon.

• **ANGLIS** yra Indijos pats svarbiausias mineralas, Indija stovi devinta šalis pasaulyje anglies produkcijoje, nors apie anglį Indijoje mažai kas ką girdėjo.

mėjimų skatinama, žmonija tikrai galėtų kurti iki šiol dar negirdėtos gerovės pasaulį. Kai tas būtų atliktas, Prezidentas Truman galėtų pasakyti ne liudesiui bet džiaugsmu dvelkiančią kalbą, ir tuomet istorijos akiratyje jis atsistotų kaip vienas didžiausių žmonių vaikų.

Ar mūsų viltys pasiteisins?

Tokios mintys dvelkia į galvą, įsiskaičius į Prezidento Trumano kalbą. Gal jos per daug dvelkia optimizmu, tačiau jų logikos niekas užgincyti negali. Juk kuo tamsesnė naktis tuo mes labiau ilgimės žvaigždžių. Ir neretai atsitinka kad tų žvaigždžių mes įieškom tolimoje, kada jos yra jau čia pat.

Netolima ateitis parodys ar mes klydome savo viltyse, ar mes buvome teisūs.

GEGUTĖLĖ

Trempia, švaistos svetimieji
Mus žemelėje mieloj;
Lekia, slapstos gegutėlė —
Nėr jai vietos Lietuvoj....

Pasislėpus ji kukuoja,
Dėsto didelės skriaudas —
Kaip galingi vis meluoja —
Jog tironas susipras.

Visas tikslas to tirono
Tai vartojimas jėgos —
Grobja, plėšia jie kiekvieną —
„Saulė“ vien tik dėl Maskvos!

Ku-ku! ku-ku!... Be vietelės —
Svetimųjų vaikoma;
— Nė sodybos, nė girelės,
Alpst, valtoja Lietuva....

Ir kukuoja diena, naktį
Ji palikusi viena...
Betgi tiki ateis dienos —
Bus vėl laisva Lietuva!

Trempia, švaistos svetimieji
Mus žemelėje mieloj;
Lekia, slapstos gegutėlė —
Nėr vietelės Lietuvoj....

Dzūkų Jonas.

LIETUVIAI PABĖGĖLIAI ŠVEICARIJOJE

(Laiškas iš Šveicarijos)

SU MOLLENDRUZ LIETUVIAIS

Tiesia linija nuo Cossonay iki Molleन्द्रuz tėra nepilnų 20 kilometrų kelio. Deja, pasirodė kad sunkvežimis apie kurį buvau jau anksčiau girdėjęs, ruošėsi išvykti iš Cossonay į Molleन्द्रuz tik po dviejų dienų. Todėl teko važiuoti geležinkelio, o šiam del vietos kalnuotumo reikėjo daryti didžiulius vingius. Reikėjo net keisti traukinį.

Be kelionės laikas praėjo nepaprastai greit, ir tatau dėka mano palydovo, su kuriuo suradome eibes temų iš bendro darbo Lietuvoje žurnalistikos srityje. R. apdovanojtas poeto dovana. Jo man pasiskaityti patriotiniai eilėraščiai nustipino dvasią. Jo žmonos tėvai ir šiandien tebegyvena Amerikoje, tat p. R-iai tikisi galėsiai netrukus patekti pas saviškius laisvoje šalyje.

Išlipom iš traukinio Le Pont stotyje ir patraukėme per miestelį, nusitęsęs Lac de Joffe pakrante. Atsiminiau kad čia buvau apsilankęs prieš kelio mėnesius ir pietavau vietiniame restorane, kuris yra pagarsėjęs savo upetėkiais. Tai buvo dar laimingas Lietuvos laisvės laikas! Tuomet man negalėjo į galvą ateiti mintis kad po kelių kilometrų teks čia lankytis tautiečius, netekusius savo Tėvynės, ir pačiam atsidurti tremtinio padėtin.

Pradėjome kilti į kalną. Buvau nepaprastai karštas popietis, tat ne vieną kartą braukėme prakaitą nuo kaktos. Plentas rangėsi į Juros kalnus. Išėjė iš Le Pont miestelio, patekome į eglėnų. Tik retkarčiais pastebėdavome žmones bedirbančius laukuose, šiaip gi žūgus tarpus — nesutikome nei gyvos dvasios. Prasidėjo Juros aukštumų ganyklos ir miškai.

Gerokai karščio nukamuoti, pagaliau išvydome pirmą mūrinių pastatų. Tai ir buvo Molleन्द्रuz vietovė. Ji tesudarė ro ir vieno viešbučio ir restorano. O netoliese nuo jo, tarp eglų pasislėpę, stukojo keli barakai. Jie nunai priglaudė mus tautiečius.

Vyrai dar nebuvo sugrįžę iš darbu, tat turėjau laiko susipažinti su stovyklos gyvenimo sąlygomis. Iš pat pradžių aplankiau virtuvę, įrengtą prastoje pašiuurėje. Radau kelis vyrus belupančius bulves. Virtuvę veda studentas veterinorius, sandėlio vedėjas yra studentas technikas. Susipažinau su jais. Vykomė pasižiūrėti barakų. Jie įrengti šveicarėlių kariuomenei, bet dabar perleisti pabėgėliams. Viena barake ant narų nakvoja 8 lietuviai, kitame barake apie 20. Gyvenimo sąlygos primityvės. Pabėgėliai savo barakus vadina „palocais“. Jų iš viso yra du. Antrasis barakas įrengtas šiek-tiek erdvesniame pastate. Čia turima dvi nedidelės pastogės, kurių vienoje valgoma, o kita paversta poilsio kambariu. Iš viso šioje darbo stovykloje vidutiniškai dirba 30 tautiečių. Šioje stovyklos grupėje tėra vieni lietuviai.

VYTIES KRYŽIUS IR RYMANIS SMUTKELIS

Lietuvio dvasia išsiveržia ir šiame, savaime skurdžiame miške. Prie barakų tautiečiai iš akmenų, samanų ir žemių yra padirbdinę meniskus Lietuvos valstybinius ženklus: Vyties Kryžių, Gedimino Stulpus, Vytį, bė to, tulpes ir kt. Čia pat sukaltas kryžius su rymančiu Smutkelio. Visa tai taip gražiai ir nuotaikiai padirbdinta jog nemustabu kad sekmadieniais čia susirenka šveicarėčiai išlytautojai ir nesigaili komplimentų jų autoriams. Vienas vietinis gy-

ventojas išsitarė: „Šiuose barakuose gyvena įvairių tautiečių pabėgėliai, bet lietuviai yra pirmieji kurie miško netersia, o, priešingai, jį puošia“. Stovykloje dirbąs Kun. Dr. L. sekmadieniais prie Smutkelio laiko pamaldas.

Molleन्द्रuz vietovė yra apie 1400 metrų aukštumoje. Saulėtą dieną oras smarkiai įkaišta, bet užtat naktį dažnai būna vėsoka. Jau rugsėjo mėnesį čia gali iškristi sniegas.

Po šeštos valandos vakaro vyrai pradėjo gryniti iš darbu. Šioje vietovėje sunku susirasti vandenį; iš vamzdžio prie virtuvės vanduo tik-tik laša. Todėl iš darbu grynusiems apsišvarinimas užima daug laiko. Nors vyrai ir gerokai nevargę, bet, kaip galėjau pastebėti, jie buvo neblogai nusiteikę. Nestigo ir sąmojais. Mat, čia aiškiai vyravo jaunimas. Tik keli asmenys buvo kiek vyresnio amžiaus, o šiaip visi kiti priklausė laimingajam jaunystės amžiui, kuris visus gyvenimo sunkumus lengviau pakelia. Todėl stovykloje, aplamai paėmus, užtikau giedrių jaunystės dvasią. Negalėjau jai likti abejingas nei pats, ir mielai bendraujai nuotaikai pasidaviau. Vyrai gražiai šaulėję nudėgę ir jų išvaizda atrodo sveika.

Iš šveicarėčių šiai stovyklai vadovauja p. Huber, o iš Lietuvos seniūnas yra Pulk. G. Deja, kaip sykis tuo metu kai stovyklą lankiau pulkininkas buvo išvykęs kelioms dienoms atostogų. Trumpai su juo mačiau išvykęs, bet plačiau išsikalbėti dar neteko. Taip pat Kun. Dr. L. tuo metu atostogavo. Užtat iškart susijūčiau su seniūno pavaduotoju, diplomuotu ekonomistu P. P., kurio Lietuviškas nuosirdumas jungtė pajungė.

Grazus vakaras nevertė vakarieniauti pastogėje, o leido susėsti prie stalų po plynu dangum. Kiek galėjau pastebėti (tą patvirtino ir patys pabėgėliai), čia maistas buvo kiek geresnis nei kaip kitose stovyklose. Per vakarienę nestigo nei juokų.

Tuoju vakarienei vėl buvau apibertas šimto klausimų. Jeigu kitose stovyklose mus pabėgėliai yra pasiilgę gyvo žodžio tai tas tuo labiau jauniama Molleन्द्रuz, kur tenka gyventi visiškai atskirtam nuo pasaulio. Vienintelis kontaktas yra radio aparatas, šiaip gi laikraščiai ateina tik į antrą dieną. Tik šeštadienį po pietų ir sekmadienį vyrai, turėdami laisvo laiko, nuvyksta į jau minėtą Le Pont miestelį, esantį už kelių kilometrų nuo jų darbavietės. Ežerė išsimaudoma, pažuvaujama, pabendraujama su šveicarėčiais. Ši vietovė nepaprastai graži, ir jei turėtum tiek pinigų kiek jo neturi, galėtum visai smagiai praleisti laiką.

Iš tautiečių klausimų ir pasikalbėjimo su jais pajutau tuos pačius rūpesčius kaip ir kitur. Nei jaunystės nuotaika negali nusišalti jog ir čia turi-

ma daug neiškumų, jog ir čia viešpatuoja susikrimitimas.

Nenorėdamos nuo tautiečių atsiskirti, nėjau pernaktvoti į gretimą viešbutį, bet apsinakvojau jų barakuose. Sugulėme narose ant šiaudinių čiužinių ir dar ilgai šnekučiavomės, aptardami visokių reikalų ir pasakodami įvairius išgyvenimus.

Kitą rytą kėlėmės prieš šėštą valandą. Naktį buvo vėsoka, todėl malonu buvo iš tamsaus barako patekti į saulės spindulių nužertą pamiškę, kur įrengta prausykla. Radau jau būrį tautiečių, baigiančių apsišvarinti, o 6 val. 10 min., miške gėrėme kavą, užvalgdami duonos su marmeladu, o netrukus po to vykomė į darbavietę. Pėksčia reikėjo eiti suvirš pusę valandos, kad darbavietę pasiekėme.

Ryšium su šveicarijos valdžios planais padidinti kalnuose ganyklų plotą, mus tautiečiai pristatė prie miško kirtimo darbu. Pasiskirstė į grupes, vieni kerta egles, kiti gėrėja šakas, tretieji paruošia stobrius malkoms. Darbas sunkus. Mano palydovas į Molleन्द्रuz p. R. krauna šakas į didžiulę kruvą ir pakuria laužą. Keli studentai kerta krūmus, o paskum kapoja storesnes šakas. Jaunas vaikas, — kaip patiriu, tik ką baigęs gimnaziją ir šį rudenį besirengias studentauti, — tempia diktas pliauskas. Čia paruošiama malkos Yverdone apgyvendintiems tautiečiams. Mat, šveicarija žiemai iš niekur nesitiki gauti anglies, todėl tenka tenkintis vietiniu kuru.

Aplankiau įvairias tautiečių grupes ir kelias minutes su jais pasišnekučiavau. Devintą valandą valgėme priešpiečius — riekę duonos ir šmotelį surio. Vyrai užsirukę po cigaretę.

„Ar galėjai kada pagaltvoti jog teks čia kirsti medžius?“ kažkas atsidusęs garsiai pagaltvojo. Ir, neabejoju, tuo momentu visų mūsų mintys nuskrudė į Nemuno pakrantes....

Iš gretimų ganyklų monotoniškai be pertraukos skambėjo skambalai paristi po kaku besiganančioms karvėms. Iš 1500 metrų aukštumos pro rūkus atsiskleidė žavingas vaizdas į aplinkinius kalnus ir slėnius. Dešinėje blykčiojo Lemano ežero stiklinis paviršius. O kairėje kilo į dangų aukščiausio Europos kalno Montblanco didinga viršūnė. Atsiminiau kad „Montblanc“ reiškia „Baltas Kalnas“. Ir tuo pat metu atrodė lyg mačiau mūsų Baltąjį Raitelį jojantį vaduoti pavergtos Tėvynės!

Po bendrų pietų miške išvykau atgal į stotį. Buvu gaila skirtis su tautiečiais, kurių tarpe radau tiek daug geros valios ir tiek daug nuosirdumo bei draugiskumo. Raminausi jog atsisveikindamas galėjau suukti: „Iki greito pasimatymo!“....

• **KOPUSTAI**, kiek žinoma, maistui naudojami jau apie 4,000 metų.

REMKIT KARO PABĖGĖLIUS DIRVOS BENDRADARBIUS

Lietuvos Karo Pabėgėlių Dirvos Bendradarbių AUKŲ KUPONAS

DIRVOS REDAKCIJAI
6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Prijausdamas jusų sumanymui paremti Karo Pabėgėlius bendradarbius-rašytojus, šiuomi siunčiu savo auką \$.....

Su pagarba

Vardas ir Pavardė.....

Adresas.....

Miestas.....

Valst.....

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Dabar jau Lenkai kelia vežimą

Neįsileisdamas su Lenkais į kalbą, įsikišau dviem Lenkam paimti vadeles ir važiuoti, o kitiems įsakiau eiti paskui vežimus pagal mano nurodymus. Tas Lenkas, kuris pirmutinis numetė šautuvą, paklausė mane kur tarnauja jo brolis. Paaikėjo jog jo brolis tarnauja mūsų ketvirtame pulke, mokomoj komandoj. Ketvirtas pulkas tada stovėjo Musninkuose. Aš tariamam Lenkui ėmiau prikašioti kodel jis eina prieš savuosius. Tačiau jis man nieko neatsakė. Paklaustas pavardės, atsakė esąs Kozakowski.

Buvau vienplaukis, o Lenko kepurė galėjo man labai gerai tikti. Užsidėjau ją sau ant galvos ir nebegražinau. Aš tiek laiko buvau be kepurės. Galėjo pabuti be jos ir Lenkas!

Bevažiuojant ir vėl nustumu ratas, bet dabar jau kitas dalykas. Paliepiu belaisvius ir šie penkiese pakėlė vežimą. Net pats stebėjau kaip aš galėjau vienas vežimą pakelti pirmiau. Mudu su draugu tik stovėjom ir juokėmės kaip Lenkai nerangiai kelia vežimą. Draugas turi šautuvą ir dvi granatas, o aš turiu Lenkišką karabiną ir šovinių paimtų iš belaisvių. Belaisvių iš viso keturiolika. Susigriebiau kad dar gali būti peranksti džiaugtis grobiu ir mūsų laimėjimu, nes dar buvom toli nuo savųjų.

Paimu dar tris Lenkus

Važiavome kažkokių ratų pėdsakais, kurie ėjo širvintų link. Vėliau sužinojau jog iš Lenkų štabo Motiejūnų kaime šeši mūsų kareiviai pirm mane buvo paėmę 3 gurguoles, kurias tuo pačiu keliu ir varėsi. Kadangi buvo tai Lapkričio 20 diena ir šalo, todėl pėdsakai buvo labai žymūs. Kelias suko į mišką, bet man nujautimas sakė nevažiuoti į mišką. Bijojau miške susitikti su Lenkais, bet draugui to nepasakiau kad jis ir vėl nenusingastų. Pasukome per laukus ir arimus.

Pavažiavus gal kokią šimtą metrų, staiga miške pasigirdo granatų sprogdimas ir Lenkiškas riksmas: "Rankas aukštyn!", "rankas aukštyn!" Draugas, užgirdęs triukšmą, dar kartą įsitikino kad mano sumanymas buvo geras ir liepė Lenkam greičiau važiuoti. Lenkai taip pat išsiggando ir klausia mane kas tai gali būti.

— Pilnas miškas Lietuvių, — sakau aš Lenkam. — Tur but, ką nors iš jusių užklupo.

Iš tikrųjų žinojau jog musiškių tenai būti negali. Po kurio laiko Lenkai man pasakė kad jie vis tiek būtų patekę į nelaisvę, jeigu ne man, tai kitiems Lietuviams. Aš jų žodžius, žinoma, patvirtinau ir jie, matyti, nusiramino.

Sukaupę visas įiegas, varėmės Lenkus ir gurguoles vis pirmyn ir pirmyn, besilaikydami arčiau miško. Pavažiavus kiek, pastebėjau ateinančius prie mūsų tris Lenkus. Aš liepiu savo draugui palikti su belaisviais, pats manydamas eiti prie Lenkų ir su jais pasikalbėti. Čia draugas vėl mano sumanymui pasipriešino ir pagrasė, viską metęs, eiti savo keliu.

— Ko bijai? — tariau aš draugui. — Atsitrauk per kelis žingsnius nuo belaisvių kad visus matytum ir su užtaisytu šautuvu dabok, kol aš grįšiu.

Užsimaukęs ant akių Lenkišką kepurę, su baltuoju ereliu, nuėjau jiems kelio užkirsti. Priėjęs arti Lenkų, nutaikiau į juos šautuvą ir Lenkiškai šuktelėjau: "Rankas aukštyn!" Lenkai nustebe ėmė į mane žiūrėti. Pagaliau vienas ištiesė į mane šautuvą ir taip pat sušuko rankas aukštyn. Lenkai, be abejonės, negalėjo suprasti kas čia darosi, nes aš juk buvau su Lenkiška kepure ir jį matė netoliese Lenkiškus vežimus ir savo kareivius, o mano draugo už vežimų nematė. Aš paspaudžiau gaiduką, ir Lenkas krito į rugius ir ėmė tampytis. Tada kiti du, metę šautuvus ir iškėlė rankas aukštyn, ėjo prie mane. Aš jų arti neprisileidau, bet įsakiau eiti pas kitus belaisvius. Jie nesi priešindami išpildė mano įsakymą.

Einant man arčiau prie sužeistojo Lenko, jis griebė šautuvą. Aš pareikalavau šautuvą numesti šalin. Jam tai padarius, priėjau artyn ir paklausiau, kodėl jis norėjo į mane šauti. Jis man atsakė jog pamanęs kad aš Lenkas ir tik juokauju.

— Nušauk mane, — sakau man Lenkas. — Aš jau trečią kartą esu sužeistas, ir Lietuviai mane vis tiek neišgydys. Aš turiu žmoną ir du vaikučius.

Man pagailo jo, jo žmonos ir vaikučių, kurie, be abejonės, jo laukia. Pasodinau ir apžiūrėjau sužeidimą. Buvo nukirstas smakras, kuris kaboj ant krutinės. Aprišau ir liepiu eiti prie kitų belaisvių. Pradžioje ėjo labai greit, pakėlęs galvą, bet bematant apalpo ir pargriuvo. Pakišan panosėn amoniako. Atsipeikėjęs priėjo prie vežimo, į kurį įsodinus, leidomės toliau.

Bandžiau paimti dar vieną Lenką.

Mums bevažiuojant, po kurio laiko pamatėme atojantį iš miško raitelį, kurį Lenkai pažino ir prašė mane paimti jį nelaisvėn, nes tai esąs jų kapitonas. Aš pasiryžau ir jį paimti. Čia draugas man vėl šoko į akis kad, girdi, aš šiadien mirties įieškas, nes ten gali būti ir daugiau Lenkų kariuomenės. Bet aš jokios baimės nejutau ir, palikęs draugą su grobiu ir belaisviais, leidausi prie raitelio.

Priėjęs prie jo, atstaciau į jį šautuvą ir Lenkiškai šuktelėjau: "Rankas aukštyn". Lenkas persoko per griovį ir spruko į mišką. Šauti buvo per toli, tat atsikaukiau eiti prie saviškių.

Bet ir vėl pamačiau išlendant iš miško raitelį, į kurį taip pat nutaikiau šautuvą ir pareikalavau pasiduoti. Staiga pamačiau kad tai ne Lenkas, bet mano draugas, puskarininkis Bruzgyš. Viens antrą pažinę, širdingai pasisveikinome. Laimė kad laiku jį pažinau, kitaip bučiau jį nudėjęs, nes bereikėjo tik gaiduką nuleisti. Pasirodo, jis jog Lenko arklį, kurį miške vieną buvo suradęs bebėgijantį ir pasigavęs. Lenkai, iš tikrųjų, pažino savo kapitono arklį. Jų parodymą patvirtino ir arkliaus numeris.

Pasakius man Bruzgiui jog Lenkų nuginklavimo vietoje paliko daug šautuvų ir amunicijos, nes jau nebegalėjau paimti ir perkrautus vežimus, jis nuėjo į kaimą su vežimu ten paimti ginklų. Deja, ginklų jau neberado. Matyt, kaimiečiai juos buvo surinkę ir sau pasiėmę.

Gaunu linksną naujieną.

Draugui nuvykus į kaimą, mes važiavome toliau į širvintų miestelį. Jau pradėjo temti, ir aš nežinojau kas širvintose dedasi: musiškiai ten ar Lenkai. Ten jau buvo viskas nutilę, tik ties Musninkais girdėjosi šūviai. Visai sutemus privažiavome kažkokį didelį griovį, kurio negalėjome pervaziuoti. Buvome jau prie pat širvintų miestelio. Kitoje griovio pusėje juodavo namelis, kuriame buvo matyti žiburys. Norėjau nueiti į namelį žinių sukti bet draugas bijojo vienas pasilikti. Tada aš supykęs liepiu jam palikti man vieną granatą ir eiti pažiūrėti į trobelę. Draugas keturpėščias nusileido į griovį ir sustojęs prie vandens.

— Ko tu ten sustojai? — paklausiau aš jo.

— Kaip gi aš eisu kad čia vanduo. — Eik po velnių, nes kitaip . . . — dar labiau supykęs neiškenčiau susikeikęs ir pagrasiņęs. Tik tada šoko į vandenį ir perbrides griovį išlipo kitoje pusėje.

Atsiminiau kad jis nemoka nei Lenkiškai, nei Rusiškai, todėl gali ne tik nieko nesuiniti, bet dar į kokius spąstus įkliuti. Pasišaukiau jį atgal ir pasakiau kad iš karto kambarin neitų, bet po langu pasiklausytu kokia kalba kalbasi.

Nuėjo. Po valandėlės girdžiu atbėga šniokšdamas.

— Tai, tur but, širvintose Lenkai, — pamaniau ir tuojau įsakiau belaisviams sustoti į kruva. nes jeigu širvintose būtų Lenkai, tai kitos išeities nebūtų buvę, kaip tik granatomis sunaikinti Lenkus ir grobį, o patiems miškais bėgti pas savuosius.

Bet prie to nepriėjo: atbėgęs draugas pranešė linksmą žinią, kad Lenkai nu galėti ir širvintas turi užėmę Lietuviai. Man nuo širdies lyg akmuo nuslinko. Draugui liepiu likti su dviem belaisviais prie arkliaus, o kitiems įsakiau perbristi griovį ir eiti į širvintas.

Teko ir man pakelti rankas aukštyn.

Priėjome širvintos upelį. Čia buta liepto, bet per mūsų sviedinių buvo nukirstos jo atramos. Jau buvau mane liepti

belaisviams per jį eiti, bet atsiminęs sužeistąjį, kuris jau prieš tai prašė jį pribaižti, nuo šio įsikymo susilaikiau, nes sužeistasis, eidamas per lieptą, galėjo šokti į upelį, o kiti, tuo pasinaudodami, galėjo pabėgti. Atsiminęs trobelę, sumaniau joje palikti sužeistąjį. Priėjęs su visais belaisviais prie trobelės, liepiu šeiminkui paimti sužeistąjį ir laikyti jį tol kol grįšiu, pagrasiņęs smarkiai nubauti, jeigu jis jį paleistų. Trobelės šeiminkas, kalbėjęs tik Lenkiškai ir, nusigandęs mano pagrasiņimo, pasižadėjo belaisvio niekur neišleisti kol aš grįšiu. Tai padaręs, su belaisviais perėjau lieptą ir, išrikiavęs po keturis, nusivariau juos į kunigo sodą.

Staiga iš kaž kur atsirado mergaitė ir, pribėgusi prie mano belaisvių, ėmė Lenkiškai sakyti: — Ponai, ponai! Kur jūs einate! Juk širvintose Lietuviai. Mergaitės buta sulenkėjusios ir jos pamanyta kad čia eina laisvieji Lenkai kariai. Supykęs prišokau prie jos ir šautuvo buožės smugiu pavariau nuo belaisvių.

Perėjęs per kunigo sodą, išvedžiau savo belaisvius į gatvę. Tuo metu priėjo du raiteliai. Vienas iš jų prišoko prie mane ir ištiesęs šautuvą sušuko: "Rankas aukštyn". Pamatęs kad pakliuvau ant karštakraujo Lietuvių, mečiau šautuvą ir pakėliau rankas. Raitelis mane paklausė kas aš esu. Atsakius man jog Lietuvis, jis man šuktelėjo:

— Meluoji! Matau kad esi Lenkas.

— Kisieliau, argi tu mane nepažįsti?

— šuktelėjau, staiga pažinęs draugą. Kitas raitelis buvo jo viršininkas kapitonas Katasiunas. Bet Kisielius mane nepažino ir dar labiau ėmė rėkauti. Vos vos jam išaiškinau kas aš esu. Pagaliau abu mane pažino:

— Gerai padarei, drauge Jankauskai, kad iškarto metei šalin šautuvą, — sako man. — Kitaip aš tave bučiau persovęs dėl tos tavo Lenkiškos vištos ant kepurės.

Tuomet aš perdaviau kapitonui Katasiunui savo keturiolika belaisvių. Kapitonas, perėmęs belaisvius, užsirašė mano pavardę. Aš jo paprašiau duoti užsirukyti. Padavęs popirosą, liepė eiti prie trobos kad priešai nepastebėtų ugnies, nes jie netoli. Užėjus man už trobos pamačiau kad mano belaisvius apstojo daug kareivių. Aš stebėjau kaip dviese taip ilgai juos valdėme, o dabar prie jų prireikė tiek daug sargybos.

Iš kur, puskarininki, tiek daug belaisvių pririnkai? — paklausė mane kapitonas Katasiunas.

— Tai dar ne viskas, — atsakiau. — Už širvintos upės turiu dar tris belaisvius ir dvi gurguoles su grobiu. Kapitonas dar labiau nustebo ir, pagyręs mane, su žvalgu Kisieliu nuėjo.

(Bus daugiau)

• ANDES Kalnuose, Pietų Amerikoje, iš Villafró Ežero, 16,000 pėdų virš jūrų paviršiaus, prasideda garsioji Amazono upė.

• NEVADA valstijoje, vienoje iš Suv. Valstijų vakarinių teritorijų, ant kiekvieno 100 moterų išpuola po 124 vyrus. Massachusetts turi tik 94 vyrus ant kiekvieno 100 moterų.

Moterys Daug Suruko

Cigaretų gamintojai pralobė kai įpratino Amerikos moteris rukti. Dabar apskaičiuojama kad iš kiekvienų perkamų 10 cigaretų moterys nuperka 7.

Šioje šalyje per metą padaromų 329 milijonų cigaretų moterys išperka net 69 nuos., sulig surinktų žinių.

Taipgi patirta kad teatrų lankytojai ir restoranuose valgantieji numeta nesurukytus ekstra ilgus cigaretų galus.

**NO BETTER
TERMS
ANYWHERE**

**LOANS TO
REPAIR, MAINTAIN,
MODERNIZE YOUR HOME
OR BUSINESS PROPERTY**
* Ask at any of our 46 Offices *

Kodel vienas iš šių berniukų uždirbs \$24,000 daugiau už kitą?

ATSAKYMAS Į ŠĮ KLAUSIMĄ yra labai svarbus kiekvienam berniukui ir mergaitei lankantiems aukštesnę mokyklą. Jaunuolis kuris baigia high school uždirba vidutiniškai \$24,000 daugiau visu savo darbingu amžium. Vidutiniai jaunuoliai kurie meta high school prieš baigimą mokslo nuskriaudžia save ant \$24,000. Pinigai nėra viskas, tai tiesa—tačiau baigęs high school ir daugiau uždirbdamas gali turėti daugiau visko ką gyvenimas duoda negu tas jaunuolis kuris nepajiegia išbaigti mokslo ir turi apsieiti be jo.

TUKSTANČIAI BERNIUKŲ IR MERGAICIŲ metė savo mokslo high school ir nuėjo į karo darbus . . . tuomet jie dikčiai prisidėjo prie Pergalės.

Bet dabar mokytojai ir darbdaviai bendrai atsišaukia į tuos berniukus ir mergaites:

"Gryžkit atgal į high school—savo paties gerovei ir gerovei savo šalies! Eidami dirbti jūs padėjat laimėti Karą; gryždami atgal į mokyklą, jūs padėsit laimėti Taiką!"

Jūsų high school, jūsų mokytojai ir jūsų draugai studentai džiaugsmingai jus priims. Įsirašykite tuojau!

Kožnam Studentui Reik Sight-Saving Lempas

Kad būtų lengva atlikti mokyklos užduotis namie . . . kad sektųsi mokslas . . . ir akių apsaugai—kožnam mokiniui reikia turėti Sight-Saving Studijavimo Lampą. Skaityt, rašyt ir skaiciuot smagu kuomet akys naudojasi modernės Sight-Saving šviesa.

Regėjimas neįkainojamas, šviesa pigi—ir juo daugiau elektros naudoji, tuo ji tampa pigesnė.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

BALTIMORE, MD.

ISNĖSĖ SVARBIAJĄ REZOLIUCIJĄ

Rugpjūčio 23, 24 ir 25, Amerikos Legiono Maryland Departmentas čia laikė savo 27-ąją metinę konvenciją. Bėgyje trijų dienų svarstė savo reikalus, ir priėmė eilę rezoliucijų, kurių tarpe vienbalsiai priėmė ir rezoliuciją mažesnių tautų likimo klausimu.

Tą rezoliuciją priėmė Amerikos Legiono Lietuvių Posto 154, Marylando Departamento nariai, Adv. Nadas Rastenis ir Dr. Adelbertas Želvis. Rezoliucija bus svarstoma Legiono Nacionalinėje konvencijoje, Lapkričio 18, 19 ir 20, Chicagoje. Nuo minėto Lietuvių Posto delegatais į valstijos konvenciją buvo Charles Ozel, dabartinis vadas, Vincas Kvederas, adjutantas, ir Dr. A. Želvis, buvęs Posto vadas.

Amerikos vietiniai laikraščiai gražiai atsiliepė apie šią rezoliuciją.

Karys.

LVS SKYRIAUS VEIKLA

Rugpjūčio 28, Lietuvai Vaduoti Sąjungos 4-tas skyrius laikė savo mėnesinį susirinkimą. Nors oras buvo šiltokas, bet nariai skaitlingai susirinko. Džiugu buvo kad tarpe susirinkusių dalyvavo ir veiklus narys, Juozas Gutauskas, ir darbšti narė, Marijona Milunaitienė, kurie sirgo ir nedalyvavo praėjusio skyriaus susirinkime, bet dabar jau baigia pasveikti.

Liudna buvo patirti kad du kiti šio skyriaus nariai, Petras Jaras ir Antanas Kurelai-

tis, nelengvai serga. Sergančius du narius šis susirinkimas nutarė raštu pasveikinti ir palinkėti kad greičiau pasveiktų. Šiame susirinkime už knygas "L.U.S.H." sekami nariai pridavė pinigų: Adelė Bučienė, \$3.00; Charles Chasis, \$2; ir Ona Rėkuvienė, \$1. Viso \$6.00. Narystės duoklių Ras-teniai sumokėjo po \$2, viso \$4.00. Visi pinigai pasiūti į LVS centrą.

Julė M. Rastėnienė.

VIESA PADEKA

Rugpjūčio 28 įvyko LVS 4-to skyriaus susirinkimas, kuriame deka aš, žemiau pasirašęs, negalėjau dalyvauti, buvau sergantis ir gydytojo priežiūroje gulėjau lovoje. Už poros dienų po skyriaus susirinkimo aš gavau malonų laišką nuo skyriaus, kas mane ne tik nuste-bino bet ir sustiprino, priduo-damas daugiau energijos ir įiegiu greičiau baigti ligą ir vėl stoti greta savo tėvynainių kovotojų už Lietuvos išlaisvi-nimą.

Tamė laiške rezoliucijos for-moje LVS skyrius išreiškė man užuojautą mano ligoje ir linki-man kuogreičiausia susveikti ir vėl stoti į eiles kovotojų už Lietuvos laisvę ir nepriklauso-mybę.

Tas LVS skyriaus laiškas, tie nuosirdūs linkėjimai į ma-ne taip paveikė kad aš susyk-pasijutau daug stipresnis, ir atsikėlęs iš lovos rašau šiuos padėkos žodžius mūsų skyriui ir kartu pasižadėjimą greitai laiku būti jūsų, gerbiameji, eilėse ir kartu dirbti su jumis mūsų tautos laisvės darbą.

Šia proga noriu pareikšti sa-

vo nusistatymą kad šiais lai-kais mums geriausia yra dirbti kilnioje Lietuvai Vaduoti Są-jungoje, nes budamas LVS na-riu ir kovotoju už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, tuo pat sykiu kokia nors nelaimė-tave ištikus nebuni tos kilnios organizacijos narių pamirštas, apleistas; priešingai, buni už-jaustas, paguotas ir suramin-tas, kad priduo da daugiau no-ro būti eilėse tų savo malonių draugų ir vėl su jais dirbti kil-nų Lietuvos vadavimo darbą.

Taigi šiūmi aš ir tariau savo širdingiausi ačiū LVS 4-tam skyriui kad nepamiršo manęs ligoje ir pasiuntė man savo malonius ir gaivinančius linkė-jimus greitai pasveikti. Kar-tu ačiūoju ir nariams kurie mane lankė namie, poniams Baudrienei, Krikščionienei ir Padzukei, A. Vasiliauskiui ir A. Klingui.

Geriausia yra dirbti kilnio-je Lietuvai Vaduoti Sąjungoje. Petras P. Lasas.

Cukrus bus Paliuosuo-tas Paskiausia

OPA praneša kad artėja laikas kada bus galima turėti cukraus kaip seniau turėta, ir tuoj bus galima gauti pakan-kamai sviesto be racionavimo, tačiau cukraus racionavimas užsities ilgiausia.

Numatyta sviestas paliuo-suoti pirmiausia. Su tuo bus paliuosuota ir kiti riebalai.

Netrukus pradės rasti pa-kankamai mūlo visokiose for-mose, ko dabar dar trūksta.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

PAJIESKOJIMAI

Lietuvos Generalinio Kon-sulato New Yorke pajieskomi asmenys:

Asevičiai (Savage) Baltrus ir Jokubas, iš Lietuvos išvykę prieš 50 metų.

Asevičius, Jonas (John Sav-age), įvykęs iš Lietuvos 1912 metais ir gyvenęs Čikagoje.

Baktys, Juozas, kilęs iš Zi-ronių k., Radviliškio v., Šiau-lių ap., gyvenęs ir gal tebegy-venęs Čikagoje.

Baltinis, Jonas, studijavęs Kaune ir 1939 metais išvykęs į Ameriką.

Baltusiene, Ieva, gyvenusi Philadelphiaj ap. apylinkėse.

Bernotai, Povilas, Stasys ir Juozas, gyvenę New York ir Bostone.

Bernotas, Antanas, sunus Liudviko, gyvenęs Montreal, Canada.

Bieloglovas, Pranciškus, arba jo sunus Stasys ir Aleksan-dras (?) kilęs iš Kelmės, Ra-seinių ap.

Bikuličius, Leonardas, Ameri-ikon išvykęs 1936 m. ir gy-venęs Čikagoje pas savo dėdę Vincą Slyterį.

Bubliauskas, Povilas, ilgą laiką gyvenęs 118 Market St., Brighton, Mass.

Bubliauskas, Vladas Alber-tas, atvykęs į Jungt. Amer. Valstybes 1930 metais.

Budreckai, Ignas ir Alena (brolis ir sesuo), kilę iš Rad-viliškio v., Šiaulių ap.

Čiupliene-Ranonaite, Elzbieta, kilusi iš Rubonių km., Krin-čino v., Biržų ap.

Dakauskas, Leonas, kurio gy-venama vieta nežinoma.

Kubertienė, Ona, kilusi iš Naujamiesčio valsčiaus.

Lapinskai, Jurgis ar Petras, gyvenę ar gal ir tebegyvenę Worcester, Mass.

Gen. Marshall Apkerpamas Berline

Amerikos Armijos štabo viršininkas, Gen. George C. Marshall, skaito Berlino konferencijos užrašus laike plaukų apkirpimo, ką atlieka Amerikos karys. Gen. Marshall dalyvavo Potsdamo "trijų didžiųjų" konferencijoje.

Dapkai, Juozas ir Povilas ir pastarojo duktė Emilija, kilę iš Radviliškio m., Šiaulių ap.

Daraškevičienė - Sakavičiute, kilusi iš Radiškės km., Punsko valsčiaus.

Domarkas, Konstantinas, ki-lęs iš Plungės apylinkės, Tel-šių ap., ilgą laiką gyvenęs ir gal tebegyvenęs Čikagoje ar apylinkėje.

Domėikos, Vincas ir Justi-nas, kilę iš Šakių ap.

Lastauskas, Juozas, gyvenęs ir Jonas, gyvenę Brooklyn, N. Y., Bostone, Mass. ir gal Či-Brigton, Conn.

Lastauskaitė, Teofilė, kurios išteklėjusios pavardės nežinoma, bet manoma, kad ji taipgi gy-vena Waterbury, Conn. ar apy-linkėje.

Lukšys, Antanas, sunus Pra-no, kilęs iš Dauksinos k., Ra-mygalos v.

Danieliai, Pranas ir Petro-nėlė, prieš išteklam Matusevi-čiūtė, gyvenę New Yorke ar apylinkėse.

Matikevičiai, Mykolas, Petras ir Jonas, gyvenę Brooklyn, N. Y., Bostone, Mass. ir gal Či-Brigton, Conn.

Janušauskiene, Rozalija, pir-miau gyvenusi 4623 Pickford St., Los Angeles, California.

Judickis ir Judickienė, krik-što tėvai Zigmanto, Alberto Buffe.

Jonaitienė-Serneckaitė, Mari-ja, gyvenusi Detroit, Mich.

Jonika Vaclovas, kilęs iš Alovės v., Alytaus ap.

Jonušonis, Antanas, kilęs iš Soudogalės k., Saločių v., Bir-žų ap.

Grybauskienė - Leščinskaite, Elena, duktė Antano, kilusi iš Saukoto miest., Kedainių ap., gyvenusi New Britain, Conn. ir Pennsylvania valstijoje.

Janušauskai, Ignas ir Anta-nas, kilę iš Sablauskų k., Ak-menės v., Mažeikių ap. ir gy-venę Čikagoje.

Gerulskienė, Adolfina, prieš šį karą gyvenusi Bostone.

Gervytė, Elzbieta, kilusi iš Zadaikonių k., Saločių v., Bir-žų ap.

Martinkienė-Senkaite, Ieva. Masaitytė, Domicile, ir jos sesuo. Abi jos yra išteklėjusios, bet pavardės po vyrais nežinomos, gyveno ir gal tebegyvena Čikagoje.

Masėnas, Ignas, kilęs iš Kun-drėnio k., Naujamiesčio v.

Matikevičius, Andrius, gy-venęs Harstharne, Oklahoma.

Dubulis, Jonas, kilęs iš Nau-jamiesčio v., Panevėžio ap.

Damaševičiai, Kazimieras, Pranciškus ir Vladislovas, gy-venę Brooklyne ir Bostone.

Krukonis, Nikodemas, gyve-nęs prieš karą Čikagoje.

Dakauskas, Simanas, gyvenęs ir gal tebegyvenęs Grand Ra-pids, Mich.

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba
Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

THE MAY CO'S

PATOGLAI
VĖSIAME

BASEMENTE

Aprengkit Savo Bėrniukus Gatavai
Naujam Mokslo Meto Terminui

Languoti Mackinaws

Kad but Šilta Šaltos Žiemos Dienomis!

Šie šilti languoti mackinaws yra labai tvirti siurpiam veiklių vaikų dėvėjimui koks iš bėrniukų reikia tikėtis! Su dir-žais ir be stylių, skaidžių languočių mē-lynu, raudonu ar rudu. Mieros 8 iki 16.

7.95

VAIKAMS LIETAUS
PLOŠČIŲ SETAI

4.95

Setas

Tikrojo "Buna S." juodu gumo lietaus ploščius su poliščiu galvai uždangų. Ekstra ilgas pilnai apsaugai. Mieros 4 iki 16.

Vaikams Tvirti
RUDENIUI SIUTAI

13.95

Gero darbo siutai ilgom. kelnėm! Gražių languočių ir silkės kaulo pā-vidalo audinių! Gražūs vienėliai modeliai. Pilnu pamušalu švarkai. Mieros 8 iki 16.

Jr. Vaikams Corduroy
Kelnės

"Hockmeyer" corduroy . . . 3.95
vienodu rudu spalvų. Už-
lenktais apačių galais. Mieros 4
iki 12.

Vaikams ir Augesniems
Išėiginės Kelnės

Tvirtos, ilgam dėvėjimui
išėiginės kelnės . . . lan-
guočių stori siutai ir silkės kaulo
pavidalo audinių! Naujų rudeninių
spalvų. Mieros 10 iki 22.

GERESNIS GASOLINAS

DABAR JAU

PLAUKIA PER SOHIO PUMPUS

Sohio rafinerijos nepraleido daug bereikalingo laiko persikeisti į pa-gerintos rūšies gasoliną. Vienok, suprantama, nebūvo galima pasie-kti kiekvieną kostumerį per vieną naktį. Reikalinga buvo pereiti per keletą šuolių transportacijos ir patalpų karinio gasolino.

Kiekvieną dieną, dabar, pagerinto Sohio X-70 ir Sohio Supreme gaso-lino kiekiai plaukia į daugiau Sohio Stočių.

Taigi, tikėkites geresnio gasolino iš Sohio pumpų. Atvažiuokite čia, prisipildykite, ir pasigerėkit mūsų naujai laimėta važinėjimo laisvę.

THE STANDARD OIL COMPANY (OHIO)

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Pranašauja Didelį Darbingumą

Karo užsakymus sulaukiant, daug darbininkų laikinai liko be darbų; kai kas pranešauja kad trumpu laiku bedarbių eilės pasiekė 125,000.

Tuo tarpu daryta apskaičiavimai darbų Didžiojo Clevelando srityje, ir nustatyta kad darbams susitvarkius, dirbtuvėms persikeitus į gaminių civilinių reikmenų, darbininkų eilės pasiekė 230,000.

Dabar gi prie bedarbių priskaitoma visi kas tik dirbo karo darbuose: moterys kurios tik karo metu ėjo dirbti, studentai kurie grįž į mokyklas, ir tie kurie iš kitur suvažiojo čia laikinai dirbti, po karo pasiryžę grįžti į savo senas gyvenamas vietas, prisidūrę pinigų.

Tam tikrose dirbtuvėse reikalaujama darbininkų, paveiktų Industrial Rayon Corp. sako turi tiek užsakymų, kad jos dirbtuvės įsijaus 500 darbininkų daugiau.

General Motors ruošia plėtimą savo dirbtuvių Ohio valstijoje. Paskyri 27 milijonus dolarių įrengimui naujų pastatų automobilių dalių išdirbimui. Dirbtuvės numato steigti Clevelande, Elyria, Columbus ir Hamilton.

Ohio Bell Telephone Co. paskyrė savo darbų plėtimui ir modernizavimui net 100 milijonų dolarių. Iš tos sumos Clevelando sričiai nuskirta 42 milijonai.

Timken Roller Bearing Co. paskelbė pakėlimą mokesčių visiemis savo darbininkams ir raštininių tarnautojų 10 nuošimčių, kas sudarys po 4 milijonus dolarių metuose.

CLEVELANDO eksportieriai kreipia akis į biznį Pietų Amerikoje, kur tikri pagrindas yra tvirtiausias ir kur pareikalavimai mūsų gaminių ras gatavą rinką.

CLEVELANDO policijos centralinės stoties modernizavimui paskirta virš milijonas dolarių. \$640,000 bus praleista kitais metais būtinausių pataisymų atlikimui.

PATAISA
Aną kartą skelbiant aukotojų vardus davusių dovanas Am. Lith. War Activity Komiteto kortavimo vakarėliui, buvo praleista vardas Mrs. Pijūšas Vilkiene, kuri taip pat prisidėjo su keletu dovanų.

•TELEFONŲ reikavimas į namus Clevelando srityje pasiekė aukšto skaičiaus — virš 30,000 namų turi užsiprašę telefonų įvedimą. Žinoma, karo metu daug uždirbant visi norėjo turėti namuose telefoną. Dabar dalis jų atsisakė, ypač kai sumažės šeimoje dirbančiųjų skaičiai. Iki šiol dirbo ir tėvas ir motina, ir jaunas sūnus ir visos suaugusios dukterys, tik kurdikiai buvo paliekami namie dar perjaunų dirbti vaikų priežiūroje.

FEDERALĖ valdžia paskyrė Clevelando Miesto Ligoninės pagerinimo darbus \$50,000. Tos ligoninės modernizavimui reikalinga \$1,750,000, ir tuos pinigus skirs miestas.

BALLET RUSSE HIGHLIGHTS

Leonide Massine ir jo talentingų baletu šokėjų grupė duos keturis perstatymus Cleveland Music Hall patalpose, pavadintus "Ballet Russe Highlights", pradėdant penktadienio Spalio 19.

Massine, nepalyginamas šokėjas ir direktorius, kuris užėmė garsaus Nijinskio vietą budamas jauną, pragraisę plėčiant savo šokėlius. Reikia pabrėžti Fortane Gallo vėl už pakvietimą šios talentingos šokėjų grupės į Clevelandą. Su juo dalyvaus eilė kitų žymių šokių.

Ši grupė sukėlė sensaciją New York, Philadelphia, Chicago ir Milwaukee pereiną vasarą, sutraukiant po 15,000 iki 18,000 publikos.

Franz Allers, gerai žinomas baletu konduktorius, kuris, kaip Massine ir jo žvaigždės, buvo vadovystėje Baletto Teatro ir Ballet Russe de Monte Carlo, vadovaus muziką šiuose perstatymuose.

Tikėtai šioms perstatymams galima gauti populiarią kainomis — \$1.00 iki \$3.00, plus Federal Tax, antrašiu 1224 Huron Rd.

SMAGI VAKARIENĖ

Moteryų Sąjungos 36 kuopa rengia savo metinę vakariene, N. P. P. šv. parapijos salėje, sekm. Rugsėjo-Sept. 16, nuo 6 val. lygiai. Tikietas \$1.50.

Bus šokiai prie Buknio orkestro. Tą patį vakarą bus išlaimėjimas. Svečiai, kaip visuomet bus skaniai pavaišinti. Parankumo dėlei, prašome visus pasirupinti įsigyti tikietas išankstai, telefonuojant — KEnmore 4263.

Visas vakarienės pelnas skiriamas naujos bažnyčios statymo fondui.

Kyčia Komisija.

SVEČIAVIMAI

Mūsų veikejas ir biznierių Izidorius Samas su šeima buvo automobiliu išvažiavę į Vaisau, Wisconsin valstijoje, 800 mylių nuo Clevelando; aplankė savo žmonos brolių ir šeimą Kadeliskius. Taipgi aplankė ir kitas Wisconsin dalis, nuvyko pažiūrėti ir Rib Mount, vieną iš jdomiausių Wisconsin.

Kelionėje praleido dvi savaites.

Pas Karpus lankėsi iš Detroito Jonas Koch (Kuzborskis) su žmona, Mare, ir jos broliu, Albertas Karr (Karkuckas), Karpiaus jaunų dienų draugas iš Lowell, Mass., kur jie kartu gyveno suvažiavę Amerikon.

Su jais buvo atvykę pora kitų Detroitiečių panelių ir Vladas Gorskis, iš Dorchester, Mass. Svečiai aplankė Lietuvių Kultūrinį Darželį ir kitas Clevelando įdomybes.

Lt. Helen Klimas (Grigutė), per kelias savaites viešėjus pas savo motiną, galutinai pasveiko ir vėl išvyksta tarnybon. Ji yra slaugė, dar nežino kada bus paliuosuta.

Ji buvo susižeidusi Anglijoje, iš kur tapo pasiųsta gydytis Michigan ligoninėje. Paskiau tapo paleista į namus galutinai pasitaisyti.

Miesto valdyba ruošia išstatyti Clevelande keturiose paskirose srityse miesto sveikatos centrus, kurie bendrai kaštuos \$800,000.

Miestas taipgi neužilgo turės proto ligų kliniką, kuri bus statoma prie Western Reserve Universiteto ir kitų ten esančių ligoninių.

KĄ DIRBS VETERANAI?

Karas kada nors neužilgo ir visai pasibaigs. Clevelando industrijų vadai susirūpinę kuo užsiims karo veteranai sugryžę atgal į savo miestą, kada čia jie ras prisigrūdusių darbininkų iš kaimų, kaimelių, ir negrų iš pietinių valstijų.

Dabar jau sulaukta įveikimas negrų darbininkų iš Jamaica salos, kurių iki šiol atgabenta 750.

Clevelandas yra toks miestas kur žmonės plaukia kada kitur pasidaro blogai. Čia, mat, yra labai maišytų darbų.

Clevelandas nuo 1940 metų paaugo 20,000 žmonėmis, nors apie 130,000 vyrų ir merginų tarnauja kare. Dabar miestą sudaro 1,237,000 gyventojų. Tas parodo kad bėgyje pastarų 5 metų suplaukė čia iš visų šalies dalių 150,000 naujų gyventojų.

Darbų skaičius taip pat pakilo. Paveizdan, Cuyahoga apskrityje sandomų darbininkų skaičius pasiekė iki 400,000 — 75,000 daugiau.

Moteryų skaičius prie visokių darbų pašoko 50,000 iki 175,000.

Negrų mieste atsirado jau 100,000, visos didelės miestast per save. Pirmiau jų buvo apie 87,000.

Apie 100,000 karo veteranų sugryžę norės gauti darbus.

Spėjama taipgi kad karo darbams pasibaigus, kitas 100,000 civilijų įsijaus sau darbų.

Aiškus dalykas kad visiems darbų nebus, nors ir bus didelis darbingumas gaminant civilines reikmenis.

MIRIMAI

JONAS MIKOLAITIS, 73 m., nuo 1520 E. 38 Street, mirė Rugsėjo 4, pašarvotas Wilkels Funeral Home; laidojamas 8 Rugsėjo, Kalvarijos kapinėse; pamaldos naujos parapijos bažnyčioje, 9 val. ryto.

Vėlonis buvo pavienis, ilguos metus išgyveno Amerikoje, nepalikio čia giminų.

JUOZAS W. NORVILAS, 57 metų, staiga mirė Rugs. 3, palaidotas Rugs. 6, Highland Park kapinėse. Vėlonis buvo I pasaulinio karo veteranas.

Paliko žmona, Elena. Paėjo iš Panevėžio, Amerikoje išgyveno 33 metus, Clevelande 22 metus.

Laidojime pasitarnavo Wilkels Funeral Home.

AMELIA STANKUS, 31 metų amžiaus (šeštokaite), nuo 1427 E. 63rd St., mirė Rugs. 28, palaidota Rugs. 31, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsiuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko vyrai, Joakimas, ir tėvai, Karolis ir Rožė Šeštokai, trys seserys: Mrs. Helen Puskas, Mrs. Anna Mikėlonis, Mrs. Mary Draugel, du broliai — Pvt. Jonas, Vokietijoje, ir Juozas.

Laidojime pasitarnavo laidotuvių direktorė Della E. Jakubs.

MUSŲ NUOSIRDI PADEKA

Šiuomi reiškiami savo širdingą padėką mūsų dukrelei, Eleonor Onai Cyesicki už suengimą mums 25 metų mūsų vedybinio gyvenimo sukaiktis paminėjimo, mūsų tetos Onos Pečkaitienės sode, sekmadienį, Rugsėjo 2. Taipgi dėkojame tetai už suteiktą tam pokiilui savo namų ir sodo; ačiū seseriai ir švogerui Mr. ir Mrs. Joseph Krugeriams už jų prisistą dovaną. Ačiū Margaretai Selienai už jos darbavimąsi prie valgių, Elenai Pečkaitis, Lionai Pečkaitis ir Adelei Primosch už jų prigriebimą svečių vašinime.

Ačiū Pr. ir Petronėlei Kundrotam už sidabrinę dovanėlę, ir pagaliau ačiū visiems mūsų giminėms ir draugams kurie atsilankė į pokiilį, padarydami jį smagių ir ilgai mums atminčinu.

Pranas ir Adelė Kuncaičiai.

WAR CHEST šį rudenį nustačius \$6,000,000.

Šymet jau nebus renkama aukos Russian War Relief ir British Relief, nes karas pasibaigė, o tos valstybės yra savistovės.

Ar Lietuvių fondas šymet dar bus laikomamas Community Fund vajuje tuo tarpu jų ofisas neprašė. Pernai rudenį Lietuvių fondas buvo pirmą kartą priimtas.

ANGLES šią žiemą į namus bus gaunama pakankamai — praneša anglies pristatytojai.

Ruošiama Telefonas Automobiliams

The Ohio Bell Telephone Company padavė Federal Communications Komisijai prašymą suteikti leidimą įsteigti ir operuoti radio-telefono stotį, sujungtą su bendru telefono ryšiu, parupinimui generalinio telefono patarnavimo įvairių rusių motorinams vežimams.

Tokia sistema duos galimybes motoristui važiuojančiam tos sistemos ribose paimti telefoną savo kare ir susikalbėti su namais, busų valdytojai galės pranešti į stotis apie savo suklivimus ir nelaimės, taxi veikias galės būti nurodytas kur reikalinga vaziuoti paimti pasąžerį.

Sulygtu planu, svarbiausias tos sistemos priemonės ir 250-watt teikėjas būtų įrengtas ant Ohio Bell centralinio namo 750 Huron Road, kaip apie tai praneša F. P. Merrick, kompanijos divizijos komercinis vedėjas.

Wilkels Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Small Nations Resolutions

Sponsored by American Legion, Lithuanian Post, No. 154, Department of Maryland. Charles Ozel, Commander

RESOLUTIONS

At the Convention of the American Legion, Department of Maryland, held on the 23, 24 and 25th days of August, 1945, at Emerson Hotel, Baltimore, Maryland, the following resolutions were adopted:

WHEREAS, the Allied Nations fought World War I to preserve democracy in this world, in which war many members of the American Legion alongside the sons of other nations, devoted their energy, their health and wealth to save the United States of America and other lands and peoples of the world from enslavement by and tyranny of the undemocratic and imperialistic forces;

WHEREAS, the United Nations fought World War II to liberate subjugated peoples, occupied lands and invaded countries from aggressor nations, in which war, likewise, members of the American Legion, alongside the sons of other nations, devoted their health and wealth, to save the United States of America and other lands and peoples of the world from ravishing by and cruelty of the totalitarian and inhuman dictators;

WHEREAS, the warmaking forces of the reactionary countries were successfully defeated in this the most excruciating war, and the United Nations are about to meet at the Peace Conference Table, to establish once and for all times a just, lasting and durable peace;

WHEREAS, at the close of this war many countries were liberated and the peoples of these countries were given opportunity to establish governments of their own choosing, while at the same time there are lands, peoples and countries to whose soil the war came not because of any fault of theirs, yet such lands, countries and peoples are still under a foreign rule, influence and domination, and are not permitted to be free and independent, and to establish democratic governments;

WHEREAS, it is unjust and inhuman to appease any power, be it even a member of the United Nations, at the expense and sacrifice of smaller unculpable nations; and

WHEREAS, a lasting peace in this world cannot prevail unless it is based on true justice and restoration of freedom and independence to all

lands and peoples who were self-governing before the Fascist and Nazi started the annexations rolling; and

WHEREAS, the Atlantic Charter proclaimed and the provisions of the Charter of the United Nations "reaffirming faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person, in the equal rights of men and women, and of the nations, large and small";

BE IT RESOLVED, that the American Legion, in convention assembled, hereby voices its opposition against the forceful annexation of small countries by large countries, which small countries were helpful and sympathetic with the United Nations' cause, and which small countries are able and willing to join the United Nations in upholding the principles of freedom, justice and democracy, and to adhere to the cause of lasting peace.

BE IT FURTHER RESOLVED, that these Resolutions, when adopted by this Convention, be offered to the ensuing National Convention of the American Legion for adoption.

AND BE IT STILL FURTHER resolved that these resolutions, when adopted by the National Convention of the American Legion, that copies thereof be forwarded to the heads of the governments of the countries which are members of the United Nations, to the members of the Congress of the United States, to the ensuing Council of Foreign Ministers, scheduled to convene in London, England, where the cause of many lands and countries will be deliberated; and to the press.

RUSSIANS claim ownership of some 700 vessels of all types in which refugees from the Baltic States reached Sweden, according to a report in Dagens Nyheter.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.

OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaūsau paskolas pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išplėtimas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Laikas pakeist Rudeniui

VYRAMS ir VAIKINAMS

Naujos Rudeninės Skrybėlės - \$5 - \$6 - \$7

Visokių pavidalų, gatavos jūsų pasirinkimui.

Vaikams Kelnės — \$3.45 - \$3.95

Mieros 8 iki 16 metų, gražių marginių ir vienodų spalvų

SWETERIAI susegami ar užsimaunami — 2.45, 3.45, 4.50

MARSKINIAI — įvairių spalvų ir vienodo, mieros 12 iki 14 po \$1.45

THE KRAMER & REICH CO.

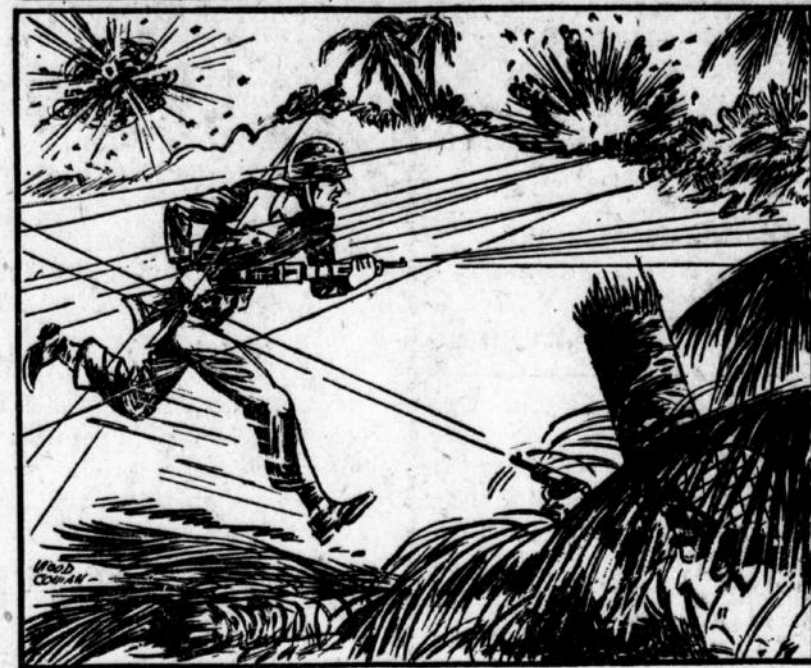
7010 Superior Ave. Atdara Vakaraais
DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkinju. DYKAI
Čia galite įkeisti savo Stamp Books.

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambarių pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

AMERICAN HEROES

by WOODY COWAN

WHO wouldn't buy War Bonds to support men like Pvt. Donald R. Lobaugh, Freeport, Pa.? With his platoon's withdrawal blocked by enemy machine guns, he advanced alone and freed it. Crawling close to the enemy position under heavy fire, he threw a hand grenade and then rushed the Nips, firing as he went. Struck time and again, he killed two of the enemy and forced the others to withdraw before his last fall. The Medal of Honor was awarded him posthumously.

U. S. Treasury Department

ISTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAIN 1773.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarnavimas jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas POTomac 6899

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UŽEIGA

ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti savo senus pažystamus ir draugus.
Eleanor ir Anthony Budas
Savininkai (20)

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus
Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojanti Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės